BYGGINGARREGLUGERÐ

I. KAFLI.

Gildissvið reglugerðarinnar

1.1. Reglugerð þessi gildir hvarvetna á landinu.

1.2. Félagsmálaráðuneytið getur, þegar sérstaklega stendur á, veitt sveitarfélagi tímabundna undanþágu frá tilteknum ákvæðum reglugerðarinnar, enda hafi hlutaðeigandi sveitarstjórn sótt um slíka undanþágu og skipulagsstjórn mælt með því, að undanþágan verði veitt.

1.3. Reglugerðin gildir um hverskonar byggingar og mannvirki, sem sótt er um leyfi fyrir hjá byggingarnefnd eftir gildistöku reglugerðarinnar, svo og um breytingar á þeim.

1.4 Undanþegin ákvæðum reglugerðarinnar eru þó:

a) götur, vegir og holræsi,
b) dreifikerfi rafmagns, síma, vatns og hita,
c) framræsluskurðir,
d) girðingar vegna landbúnaðar,
e) flugvellir,
f) hafnir,
g) virkjanir,

enda séu slík mannvirki byggð í samræmi við skipulag og á vegum opinberra aðila og undir eftirliti sérfræðinga. Húsbyggingar tilheyrandi mannvirkjum þeim, sem talin eru í stafliðum e—g, skulu þó háðar ákvæðum reglugerðarinnar.

1.5 Rísi ágreiningur um, hvort mannvirki er háð ákvæðum reglugerðar þessarar, sker félagsmálaráðuneytið úr.

1.6 Sveitarstjórnum er heimilt að setja í sérstakri byggingarsamþykkt fyllri ákvæði um stjórn og meðferð byggingarmála í sveitarfélaginu, um réttindi og skyldur iðnmeistara, byggingarstjóra og byggingarfulltrúa, svo og um önnur þau atriði, sem samþykktin tekur til. Slík viðbótarákvæði gilda einungis í hlutaðeigandi sveitarfélagi. Félagsmálaráðuneytið staðfestir samþykktir samkvæmt þessari grein og öðlast þær gildi, þegar þær hafa verið birtar í B deild Stjórnartíðinda.

1.7 Ef eða að svo miklu leyti sem ekki eru í reglugerð þessari ákvæði, sem varða öryggi bygginga eða einstakra byggingarhluta eða ákvæða varðandi heilbrigðis- og hollustuhætti, tákn og skilgreiningar, skulu ákvæði eftirtalinna íslenskra staðla, ÍST, sem gefnir hafa verið út af Iðntæknistofnun Íslands (Iðnþróunarstofnun Íslands), gilda sem lágmarksákvæði eftir því sem þau eiga við.

ÍST 10, I og II hl.	Steinsteypa.
ÍST 12.1	Eigið álag byggingarefna
ÍST 12.2	Notálag
ÍST 12.3	Vindálag
ÍST 12.4	Snjóálag
ÍST 13	Jarðskjálftar, álag, og hönnunarreglur
ÍST 64	Tákn fyrir hreinlætis-, hita- og loftræsilagnir
ÍST 65	Frárennslislagnir — plastlagnir
ÍST 66	Varmatapsreikningar bygginga og byggingarhluta.
ÍST 66.1	Kólnunartölur
ÍST 67	Vatnslagnir
ÍST 68	Frárennslislagnir

ÍST 69.1	Ofnar fyrir miðstöðvar- og hitaveitukerfi Hluti I — Stálofnar
ÍST 117	Raflagnatákn

1.8 Eftirtaldir íslenskir staðlar skulu vera leiðbeinandi við hönnun bygginga:

ÍST 9 I og II hl.	Sement
ÍST 14	Þolreikningar bentrar steinsteypu
ÍST 15	Trévirki, hönnunarreglur
ÍST 16	Stálvirki, hönnunarreglur
ÍST 20	Mátkerfi
ÍST 20.1	Byggingarmát
ÍST 20.2	Hönnunarmát
ÍST 21	Salarhæð
ÍST 22	Innréttingar
ÍST 40	Gluggar úr tré
ÍST 41	Gluggaefni og gæðakröfur
ÍST 44	Einangrunargler, gæði og prófanir
ÍST 50	Flatarmál og rúmmál bygginga
ÍST 51	Byggingarstig húsa

1.9 Á þeim sviðum, þar sem íslenskir staðlar taka ekki til, skal hafa hliðsjón af ákvæðum norrænna staðla, ISO-staðla eða annarra erlendra staðla, sem Iðntæknistofnun Íslands viðurkennir.

1.10 Þegar ákvæði eins staðals tengjast ákvæðum annars staðals, skal gætt samræmis með tilliti til íslenskra aðstæðna, s. s. þegar ákvæði álagsstaðals tengjast ákvæðum þolhönnunarstaðals.

1.11 Á þeim sviðum, sem staðlar taka ekki til, skal við hönnun og framkvæmdir höfð hliðsjón af Rb.-blöðum sem Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins gefur út, eftir því sem við á.

1.12 Auk ákvæða um brunavarnir og brunamál, sem eru tilgreind í þessari reglugerð, skal gætt ákvæða reglugerðar nr. 269 frá 9. júní 1978 um brunavarnir og brunamál, hér eftir nefnd brunamálareglugerð.

1.13 Að svo miklu leyti, sem ákvæði varðandi heilbrigðismál, mengunarmál, öryggi og hollustuhætti á vinnustað eru ekki tilgreind í þessari reglugerð, vísast í lög og reglugerðir um þau efni.

1.14 Mælieiningar skulu vera í samræmi við SI-kerfið (Systéme International d'Unités).

II. KAFLI.

Stjórn byggingarmála.

2.1 Yfirstjórn byggingarmála.

2.1.1. Félagsmálaráðuneytið fer með yfirstjórn byggingarmála, en því til ráðuneytis eru Skipulagsstjórn ríkisins, Brunamálastofnun ríkisins og aðrar stofnanir, er fara með málefni, sem snerta framkvæmd laga um byggingarmál.

2.1.2. Félagsmálaráðherra sker úr ágreiningsmálum, sem upp kunna að koma milli sveitarstjórnar og byggingarnefndar, en leita skal hann áður umsagnar Skipulagsstjórnar ríkisins.

2.1.3. Telji einhver rétti sínum hallað með ályktun byggingarnefndar eða sveitarstjórnar, er honum heimilt að skjóta máli sínu til úrskurðar félagsmálaráðherra innan þriggja mánaða frá því honum var kunnugt um ályktunina.

2.1.4 Félagsmálaráðherra skal kveða upp úrskurð um ágreining, sbr. 2.1.3., innan þriggja mánaða frá því að kæra berst ráðuneytinu, en áður skal hann hafa leitað umsagnar hlutaðeigandi sveitarstjórnar (byggingarnefndar) og Skipulagsstjórnar.

2.2 Byggingarnefndir.

2.2.1 Í hverju sveitarfélagi skal kjósa byggingarnefnd á fyrsta fundi nýkjörinnar sveitarstjórnar.

2.2.2. Byggingarnefnd skal skipuð 3, 5 eða 7 aðalmönnum og jafnmörgum varamönnum, sjá þó 2.3.2. Um kosningu byggingarnefndar fer eftir ákvæðum sveitarstjórnarlaga, sbr. 37. og 38. gr. laga nr. 58/1961.

2.2.3. Geti aðalmaður ekki sótt fund, skal hann boða eða láta boða varamann sinn á fundinn. Ef aðalmaður fellur frá, flyst brott úr sveitarfélaginu eða forfallast á annan hátt varanlega, skal varamaður taka sæti hans það, sem eftir er kjörtímabilsins. Skal þá sveitarstjórn kjósa varamann til sama tíma. Sama gildir, ef varamaður flyst burt eða forfallast varanlega.

2.2.4. Byggingarfulltrúi eða staðgengill hans skal sitja fundi byggingarnefndar, svo og slökkviliðsstjóri, sbr. 1. 1. 6. í brunamálareglugerð. Sveitarstjórn getur ákveðið, að aðrir starfsmenn sveitarfélags, sem fjalla um byggingarmál, skipulagsmál, heilbrigðismál og brunavarnir, sitji fundi byggingarnefndar með málfrelsi og tillögurétti.

Skipulagsstjóri ríkisins, eða staðgengill hans, hefur rétt til setu á fundum byggingarnefnda með málfrelsi og tillögurétti.

2.2.5. Byggingarnefnd skal kosin til fjögurra ára. Nefndin kýs sér formann og varaformann og ritara þar, sem ástæða þykir til.

2.2.6. Sá byggingarnefndarmanna, sem elstur er, skal kveðja nefndina saman til fyrsta fundar og stýra fundi hennar, uns formaður og varaformaður hafa verið kosnir. Formaður boðar fundi byggingarnefndar, þó getur byggingarnefnd falið byggingarfulltrúa að annast fundarboðun og ritun fundargerða.

2.2.7. Fundir byggingarnefndar skulu boðaðir með minnst tveggja sólarhringa fyrirvara. Að jafnaði skal greina dagskrá í fundarboði.

2.2.8. Byggingarnefnd skal halda reglulega fundi a. m. k. einu sinni í mánuði, svo fremi að erindi liggi fyrir til afgreiðslu. Nefndin ákveður nánar fundardaga, fundartíma og fundarstað.

2.2.9. Byggingarnefnd er ályktunarfær, ef meirihluti nefndarmanna er mættur á fundi, sbr. 2.2.4.

2.2.10. Afl atkvæða ræður úrslitum á fundum byggingarnefndar. Mál telst samþykkt, ef það fær meirihluta greiddra atkvæða, enda taki meirihluti nefndarmanna þátt í atkvæðagreiðslu.

Nú tekur meirihluti nefndarmanna ekki þátt í afgreiðslu máls, og telst því máli þá frestað til næsta fundar, en á þeim fundi er öllum nefndarmönnum skylt að taka þátt í atkvæðagreiðslu um málið. Komi fram rökstudd ósk um frestun á afgreiðslu máls, er heimilt að fresta afgreiðslu þess til næsta fundar.

2.2.11. Þegar byggingarnefnd fjallar um mál, sem varðar persónulega hagsmuni einhvers nefndarmanna eða einhvern þeirra, sem sitja fundi hennar, s. s. ef hann hefur gert uppdrátt eða sent umsókn, sem nefndin fjallar um, skal hlutaðeigandi víkja af fundi meðan málið er afgreitt.

2.2.12. Synji byggingarnefnd byggingarleyfisumsókn, skal synjunin rökstudd, ef þess er sérstaklega óskað.

2.2.13. Byggingarnefnd skal halda gerðabók. Skal í gerðabók skrá öll þau erindi, sem lögð eru fram á fundum nefndarinnar og hverja afgreiðslu þau hljóta.

2.2.14. Heimilt er hverjum fundarmanni að láta bóka sérálit sitt, sé hann ekki samþykkur ályktun meirihlutans.
2.2.15. Í lok hvers fundar skulu viðstaddir fundarmenn undirrita fundargerð.
2.2.16. Fundargerðir byggingarnefndar skal leggja fyrir sveitarstjórn til samþykktar eða synjunar.
2.2.17. Samþykki sveitarstjórn ályktun byggingarnefndar um byggingarleyfi, öðlast ályktunin gildi, þegar fullnægt hefur verið ákvæðum IV. kafla laga nr. 54/1978, sbr. og 2. mgr. 6. gr. laga. 117/1978 um nýbyggingargjald.
2.2.18. Hafi sveitarstjórn ekki tekið ályktun byggingarnefndar til afgreiðslu innan 2ja mánaða frá því að hún var gerð, öðlast hún eigi að síður gildi, enda sé fullnægt að öðru leyti lagaákvæðum og ákvæðum þessarar reglugerðar og ekki leiki vafi á því, að fundargerð nefndarinnar hafi borist sveitarstjórn, formanni hennar eða framkvæmdastjóra.

2.3. Svæðisbyggingarnefndir.
2.3.1. Heimilt er sveitarfélagi að hafa samvinnu við nágrannasveitarfélag eða sveitarfélög um kosningu svæðisbyggingarnefndar.
2.3.2. Neyti sveitarfélög heimildar skv. 2.3.1., skulu þau gera með sér samning um stofnun svæðisbyggingarnefndar. Í samningnum skal m. a. kveðið á um fjölda nefndarmanna, um ráðningu sameiginlegs byggingarfulltrúa, svo og hvernig skipta skuli kostnaði af störfum nefndarinnar og byggingarfulltrúa. Jafnan skal a. m. k. einn fulltrúi hvers aðildarsveitarfélags eiga sæti í svæðisbyggingarnefnd og skal hann kosinn af viðkomandi sveitarstjórn.
2.3.3. Ákvæði kafla 2.2 um byggingarnefndir gilda um svæðisbyggingarnefndir, eftir því sem við getur átt.
2.3.4. Ályktanir svæðisbyggingarnefndar skal bera undir hlutaðeigandi sveitarstjórnir, þ. e. sveitarstjórn í því sveitarfélagi, þar sem bygging eða mannvirki er, sem ályktunin varðar.

2.4. Verksvið byggingarnefnda.
2.4.1. Byggingarnefnd fer með byggingarmálefni sveitarfélags eða sveitarfélaga hlutaðeigandi umdæmis, ef um svæðisbyggingarnefnd er að ræða, undir yfirstjórn sveitarstjórnar (sveitarstjóra) og félagsmálaráðuneytis.
2.4.2. Byggingarnefnd hefur umsjón með því, að byggt sé í samræmi við skipulag og ákvæði þessarar reglugerðar, svo og annarra laga og reglugerða um byggingarmálefni, sbr. 1.7—1.13. hér að framan.
2.4.3. Byggingarnefnd fjallar um byggingarleyfisumsóknir, sbr. nánar í 3. kafla þessarar reglugerðar.
2.4.4. Sveitarstjórn (sveitarstjórnir) getur falið byggingarnefnd að fjalla um og gera tillögur til sveitarstjórnar um skipulagsmál.
2.4.5. Byggingarnefnd skal gera tillögur til sveitarstjórnar um nöfn á götum, torgum, hverfum og bæjarhlutum.
2.4.6. Sveitarstjórn getur falið byggingarnefnd stjórn nánar tiltekinna mála, sem varða skipulags- og byggingarmálefni. Sama geta sveitarstjórnir, sem aðild eiga að svæðisbyggingarnefnd.
2.4.7. Byggingarnefnd veitir byggingarstjórum viðurkenningu fyrir hvert einstakt verk, er þeir taka að sér, sbr. 4.5. og 4.6.

Byggingarnefnd veitir iðnmeisturum viðurkenningu skv. 4. kafla, enda hafi þeir lokið meistaraskóla, eða hlotið hliðstæða menntun og séu starfandi í iðn sinni. Á meðan meistaraskóli er ekki fyrir hendi í næsta nágrenni byggingarnefndarumdæmis, þarf ekki meistaraskólapróf til viðurkenningarinnar.

Byggingarnefnd getur hlutast til um, að haldin verði sérstök meistaranámskeið af viðkomandi iðnskóla og að iðnmeistarar fái ekki viðurkenningu fyrr en þeir hafa sótt slík námskeið. Byggingarnefnd skal veita byggingarstjórum og iðnmeisturum viðurkenningu án tillits til búsetu, enda hafi þeir tilskylda menntun og starfsreynslu.

Iðnmeistarar og byggingarstjórar skulu undirrita yfirlýsingu um að þeir ábyrgist, að byggingarframkvæmdir verði í samræmi við samþykkta uppdrætti og ákvæði laga og reglugerðar þessarar.

2.4.8. Byggingarnefnd getur veitt hönnuðum, iðnmeisturum, byggingarstjórum og öðrum, sem bera ábyrgð á byggingarframkvæmdum, áminningu, ef þeir brjóta í bág við ákvæði laga, reglugerða og samþykkta um byggingarmálefni.

Sé um gróft eða ítrekað brot að ræða getur ráðherra svift hönnuði löggildingu um tiltekinn tíma eða fyrir fullt og allt. Á sama hátt getur byggingarnefnd svift iðnmeistara og byggingarstjóra viðurkenningu, sbr. 9.1.4., 9.1.5. og 9.1.6.

2.4.9. Bæjarstjórn getur falið bæjarráði að afgreiða fundargerðir byggingarnefndar á þeim árstíma, sem bæjarstjórnarfundir eru ekki haldnir, sbr 1. mgr. 25. gr. laga nr. 58/1961. Borgarstjórn Reykjavíkur getur með sama hætti falið borgarráði fullnaðarafgreiðslu á fundargerðum byggingarnefndar. Sama vald hefur og hreppsnefnd, þar sem sveitarráð hefur verið kosið.

2.5. Verksvið byggingarfulltrúa.

2.5.1. Sveitarstjórn skipar byggingarfulltrúa að fengnum tillögum byggingarnefndar og telst hann til fastra starfsmanna sveitarfélags.

2.5.2. Byggingarfulltrúi á vegum svæðisbyggingarnefndar, sbr. 2.3 hér að framan, skal ráðinn í samræmi við ákvæði samstarfssamnings, sbr. 2.3.2., og er heimilt að fela svæðisbyggingarnefnd ráðningu hans.

2.5.3. Sveitarstjórn getur sett byggingarfulltrúa erindisbréf að fengnum tillögum byggingarnefndar.

2.5.4. Byggingarfulltrúi skal vera arkitekt, byggingarfræðingur, byggingartæknifræðingur eða byggingarverkfræðingur.

2.5.5. Í dreifbýli er heimilt að ráða búfræðikandidat úr tæknideild búnaðarháskóla í stöðu byggingarfulltrúa.

2.5.6. Fáist ekki maður í stöðu byggingarfulltrúa, sem fullnægi skilyrðum 2.5.4. eða 2.5.5. hér að framan, getur sveitarstjórn að tillögum byggingarnefndar (svæðisbyggingarnefndar), ráðið húsasmíðameistara eða múrarameistara til starfsins

2.5.7. Framangreindir aðilar skulu hafa að minnsta kosti 2ja ára starfsreynslu, sem byggingarnefnd metur gilda.

2.5.8. Þeir, sem gegna störfum byggingarfulltrúa við gildistöku laga þessara, skulu hafa rétt til að gegna starfi sínu áfram, þótt þeir fullnægi ekki skilyrðum þeim, sem greind eru hér að framan.

2.5.9. Byggingarfulltrúi er framkvæmdarstjóri byggingarnefndar. Hann tekur við umsóknum um byggingarleyfi og öðrum erindum til byggingarnefndar og undirbýr fundi nefndarinnar og mál, sem þar verða lögð fram. Hann gengur úr skugga um, að byggingaruppdrættir séu í samræmi við skipulag, reglugerð um brunavarnir, heilbrigðisreglugerð, öryggisreglur og aðrar reglur og lög um byggingarmál. Byggingarfulltrúi skal ráðfæra sig við starfsmenn brunamála eftir þörfum og veita þeim nauðsynlega aðstoð og upplýsingar.

Við allar meiri háttar byggingaframkvæmdir skal leita umsagnar brunamálastofnunar, sbr. 1.1.5., í brunamálareglugerð.

2.5.10. Byggingarfulltrúi áritar uppdrætti og gefur út byggingarleyfi.

2.5.11. Byggingarfulltrúi annast eftirlit með því, að hús og önnur mannvirki séu byggð í samræmi við samþykkta uppdrætti, lög og reglur og sér um framkvæmd á ákvörðunum byggingarnefndar. Sama gildir um niðurrif og breytingar á húsum og öðrum mannvirkjum.

2.5.12. Byggingarfulltrúi annast úttektir einstakra þátta byggingarframkvæmda og gefur út vottorð um byggingarstig þeirra eftir því sem aðilar óska, sbr. ÍST-51.

2.5.13. Byggingarfulltrúi annast viðhald og varðveislu uppdrátta, korta og skjala, sem starfi hans tilheyra, svo og skýrslugerð, s. s. um byggingarframkvæmdir í umdæmi hans og skýrslur til opinberra aðila, m. a. til Fasteignamats ríkisins, skv. 2. mgr. 9. gr. laga nr. 94/1976.

2.5.14. Byggingarfulltrúi annast nafnmerkingu býla og gatna og tölusetningu húsa og lóða samkvæmt ákvörðun byggingarnefndar.

2.5.15. Heimilt er að fela byggingarfulltrúa að annast útmælingu lóða, staðsetningu og hæðarsetningu nýrra húsa og annarra mannvirkja.

2.5.16. Byggingarnefnd og sveitarstjórn getur falið byggingarfulltrúa fleiri verkefni á sviði skipulags- og byggingarmála en nefnd hafa verið hér að framan, ef ástæða þykir til.

2.5.17. Byggingarfulltrúi og starfsmenn hans, svo og byggingarnefndarmenn, skulu jafnan hafa frjálsan aðgang að byggingum, sem verið er að reisa, rífa eða breyta.

2.5.18. Sveitarstjórn (svæðisbyggingarnefnd) skipar aðstoðarmenn byggingarfulltrúa, eftir því sem þörf krefur, að fenginni umsögn hans, og starfa þeir í umboði hans.

Aðstoðarmenn byggingarfulltrúa skulu vera sérfróðir um byggingarmál.

Sveitarstjórn (svæðisbyggingarnefnd) skipar einnig annað starfslið byggingarfulltrúa.

2.5.19. Byggingarfulltrúi skal eftir föngum hafa eftirlit með því, að viðhald húsa og mannvirkja sé viðhlýtandi.

2.5.20. Sé ásigkomulag húss eða annars mannvirkis þannig, að hætta getur stafað af og eigandi (umráðamaður) hefur ekki sinnt áskorunum byggingarfulltrúa um úrbætur innan tilskilins frests, sem ekki má vera styttri en einn mánuður, getur byggingarnefnd, að fengnu samþykki sveitarstjórnar, látið fjarlægja eða rífa mannvirkið á kostnað eiganda (umráðamanns), en gera skal honum aðvart áður.

2.5.21. Nú er viðhaldi eða frágangi húss eða annars mannvirkis ábótavant að dómi byggingarfulltrúa, og skal hann þá gera eiganda (umráðamanni) þess aðvart og leggja fyrir hann að bæta úr því sem áfátt er, innan tilskilins frests.

Sinni eigandi (umráðamaður) ekki áskorun byggingarfulltrúa um úrbætur, getur byggingarnefnd ákveðið dagsektir, þar til úr verður bætt.

III. KAFLI.

Byggingarleyfi

3.1. Byggingarleyfisumsóknir.

3.1.1. Hver sá, sem óskar leyfis til að grafa grunn, reisa hús, rífa hús eða breyta því eða notkun þess, gera bifreiðastæði eða önnur þau mannvirki, sem hafa áhrif á útlit umhverfisins og ekki eru undanþegin skv. 1. gr. laga nr. 54/1978, sbr. 1.4., skal senda um það skriflega umsókn til hlutaðeigandi byggingarnefndar, ásamt nauðsynlegum uppdráttum og skilríkjum, þar með talið skriflegt samþykki meðeiganda ef um sameign er að ræða.

3.1.2. Ekki geta aðrir lagt fram umsókn en eigandi, lóðarhafi eða fullgildur umboðsmaður hans, og skal hann undirrita umsóknina eigin hendi.

3.1.3. Umsókn skulu fylgja aðaluppdrættir í fjórum eintökum, nema annað sé ákveðið og séruppdrættir eftir því sem kveðið er á um í 3.3. eða eftir því sem nauðsyn krefur, ásamt byggingarlýsingu varðandi efnisval o. s. frv. Ennfremur skal fylgja mæliblað, er sýni götunafn og númer, afstöðu húss og lóðar, og hæðarlegu miðað við götu, eftir því sem við á.

Þegar um meiriháttar byggingaframkvæmdir er að ræða, sbr. 1.1.5. í brunamálareglugerð, skal senda Brunamálastofnun aðaluppdrætti í tvíriti.

3.1.4. Sé um fyrirspurn eða minni háttar breytingar að ræða, getur byggingarfulltrúi veitt undanþágu hvað uppdrætti snertir.

3.1.5. Þegar sérstök ástæða þykir til, getur byggingarnefnd krafist þess að gert verði líkan af hlutaðeigandi byggingu.

3.1.6. Ef bygging er sérstaks eðlis, getur byggingarnefnd krafist, að eigandi afli vottorða frá öðrum stjórnvöldum eftir því sem hún telur nauðsynlegt.

3.1.7. Þegar sótt er um breytingar á húsi eða breytta notkun húss eða hluta þess, getur byggingarfulltrúi krafist heildarteikninga af húsinu.

3.1.8. Ekki má leyfa byggingar á svæðum þar, sem vitað er, að tjón hafi orðið af snjóflóði. Sama gildir um staði þar sem vitað er um að tjón hafi orðið af völdum skriðufalla, grjóthruns, flóða eða af völdum annarra náttúruhamfara. Sé um sprungusvæði eða hverasvæði að ræða, skal þess vandlega gætt að byggja ekki ofan á sprungum eða of nálægt hverum. Á jarðskjálftasvæðum skal jafnan gætt ákvæða ÍST-13 varðandi álag og hönnunarreglur á jarðskjálftasvæðum.

3.1.9. Málefni, sem leggja á fyrir byggingarnefnd, skulu komin til byggingarfulltrúa eigi síðar en viku fyrir fund, nema byggingarnefnd ákveði annan frest.

3.2. Aðaldrættir.

3.2.1. Uppdrættir skulu gerðir á haldgóðan pappír, vera skýrir og þannig frá þeim gengið að þeir máist ekki við geymslu. Við gerð aðaluppdrátta skal nota þau tákn sem íslenskir og norrænir staðlar gera ráð fyrir.

3.2.2. Nota skal mátkerfi ÍST 20 og ÍST 21 eftir því, sem við verður komið og jafnan þegar um fjölbýlishús er að ræða með 4 eða fleiri íbúðum.

3.2.3. Stærðir uppdrátta skulu vera A2 skv. ÍST 1, (420x594 mm), A1 (594x841 mm), eða A0 (841x1189 mm).

Efst í hægra horni skal afmarkaður 70x100 mm stór reitur til áritunar fyrir byggingarfulltrúa.

3.2.4. Uppdráttur af húsi skal að jafnaði vera í mælikvarða 1:100 og sýna grunnflöt kjallara og allra hæða þess, þversneiðar húss og lóðar og allar hliðar. Mælieiningar á uppdráttum skulu vera í SI-kerfi, sbr. 1.14. Á uppdrátt skal rita öll mál í metramáli og til hvers nota skal hvert einstakt herbergi og ennfremur nettó flatarmál þeirra.

Í fjölbýlishúsum skulu íbúðir merktar í samræmi við reglur Fasteignamats ríkisins. Á uppdrætti skal tilgreina hvaða íbúðum hver sérgeymsla eða stakt herbergi tilheyri.

Á uppdráttum skal sýna fyrirkomulag innréttinga í eldhúsi, baði, svefnherbergjum og stofu, svo og staðsetningu fastra skápa, sbr. ÍST 22.

Tilgreina skal hæð á neðsta gólfi miðað við hæðarkerfi eða götuhæð, þar sem hæðarkerfi er ekki fyrir hendi.

Ennfremur skal á uppdrætti, er sýnir grunnflöt jarðhæðar, gera grein fyrir hæðarlegu lóðar eins og hún er og eins og ætlast er til að hún verði gagnvart götu og lóðum, sem að henni liggja.

3.2.5. Á uppdrætti í mkv. 1:500 skal sýna áttir og afstöðu þess, sem sótt er um, til aðlægra mannvirkja, ennfremur afstöðu lóðar til gatna og grannlóða, ásamt öllum mannvirkjum, sem fyrir eru eða hafa verið samþykkt, í minnst 30 metra fjarlægð.

Á uppdrætti skal sýna, hvernig haga skuli aðkomu að húsi og lóð, leiksvæði barna, bifreiðastæðum, gróðri og öðru, er varðar skipulag lóðarinnar.

3.2.6. Á uppdrátt skal rita flatarmál lóðar og byggingar, svo og samanlagt gólfflatarmál hússins. Ennfremur nýtingarhlutfall miðað við lóðarstærð, en nýtingarhlutfall er samanlagður gólfflötur deilt með lóðarstærð, sbr. reglugerð nr. 217/1966.

3.2.7. Sé um fjölbýlishús að ræða, skal rita skiptiflatarmál hverrar einstakrar íbúðar eða skiptiflatarmál hverrar séreignar, ef um önnur sameignarhús en íbúðarhús er að ræða, svo og sameignarflatarmál í húsinu, sbr. ÍST 50. Þá skal einnig rita heildarrúmmál hússins á uppdrætti.

3.2.8. Ef hús er í samfelldri húsaröð, skal sýna aðlægar húshliðar.

Ef um breytingar á húsi er að ræða, skal á uppdrætti sýna húsið eins og það lítur út fyrir og eftir breytingu.

3.2.9. Á uppdrætti skal gera grein fyrir öllum þeim kvöðum, sem máli geta skipt í sambandi við byggingu þá, sem leyfisbeiðnin fjallar um, og fyrirhugaðri starfsemi í húsinu.

3.2.10. Þegar um er að ræða byggingu til atvinnurekstrar, samkomuhús eða annars konar hús, sem ætla má, að þurfi mikla raforku, þar á meðal íbúðarhús með fleiri íbúðum en 24, skal sýna á uppdrætti, hvar koma megi fyrir, á lóð eða í húsi, rafmagnsspennistöð, er fullnægt kröfum hlutaðeigandi rafmagnsveitu. Heimilt er að víkja frá þessu, ef fyrir liggur vottorð rafmagnsveitunnar um, að slíks sé ekki þörf.

3.2.11. Umsækjendum skal tilkynnt skriflega hverja afgreiðslu mál þeirra hafa fengið innan viku frá því er sveitarstjórn afgreiddi málið.

3.3. Séruppdrættir.

3.3.1. Skylt er að láta byggingarfulltrúa í té sérteikningar í mkv. 1:50, m. a. af frágangi þaka og sérfrágangi þeirra, svo sem við brúnir og kanta, ennfremur af frágangi útloftaðra útveggjaklæðninga og af raufum og götum fyrir lagnir. Skal í þessu efni höfð hliðsjón af Rb-blöðum nr. 26 og 27.

3.3.2. Skylt er að láta byggingarfulltrúa í té uppdrætti af burðarvirki, svo og útreikninga af því, er máli skiptir um burðarþol, og eru uppdrættir og útreikningar háðir samþykki hans, sbr. 7.2.3. Ef um mjög sérstök eða vandasöm burðarvirki er að ræða, getur byggingarfulltrúi krafist þess að annar aðili en hönnuður, sem byggingarfulltrúi viðurkennir, yfirfari og samþykki útreikninga af burðarvirkinu.

3.3.3. Á jarðskjálftasvæðum skal fylgja ákvæðum ÍST 13.

3.3.4 Skylt er að láta byggingarfulltrúa í té séruppdrætti af byggingarhlutum, er miklu máli skipta varðandi öryggi, s. s. af handriðum svala, stiga og stigaganga, lyftum og lyftubúnaði, sbr. 8.2.1.32—38, 8.2.2.8. og 8.2.3.4.

3.3.5. Séruppdrætti í mkv. 1:50 skal gera að vatnslögn, hitalögn, loftræsilögn, holræsalögn, þ. m. t. frárennslislagnir frá baði og eldhúsi, rafmagnslögn, símalögn og lögn fyrir útvarp, sjónvarp og dyrasíma og fer um samþykkt á þeim eftir reglugerðum, sem um þessi efni fjalla, og skulu þessir uppdrættir, svo

og aðrir séruppdrættir, liggja fyrir samþykktir og samræmdir, áður en úttekt er gerð á undirstöðum, sbr. einnig ÍST 61, 64, 67 og 68.

3.3.6. Í samkomuhúsum, timburhúsum eða öðrum húsum, þar sem skylt er að að koma fyrir hita- eða reykskynjara, eða öðrum sérstökum búnaði, skal sýna á sérteikningu lagnir fyrir þann útbúnað, sbr. brunamálareglugerð.

3.3.7. Ef ástæða er til, getur byggingarfulltrúi veitt skilafrest á einstökum uppdráttum.

3.3.8. Byggingarfulltrúi getur krafist þess, að umsækjandi láti í té séruppdrætti í tilteknum mælikvarða af einstökum hlutum mannvirkis og láti að öðru leyti í té þær upplýsingar, sem hann telur þörf á og máli geta skipt um fyrirhugaða byggingu.

3.3.9. Skylt er þeim, er gerir aðaluppdrátt, að sjá um, að samræmi sé milli uppdrátta af hlutaðeigandi byggingu, þar á meðal séruppdrátta og skal hann árita þá áður en þeir eru sendir til byggingarfulltrúa. Í því sambandi ber að gæta þess, að svo sé frá uppdráttum gengið, að burðarþol verði ekki rýrt frá því sem burðarþolsuppdrættir gera ráð fyrir, og ákvæðum brunamálareglugerðar sé fullnægt.

3.3.10. Um uppdrætti af girðingum, auglýsingaspjöldum og öðru slíku, skal fara eftir ákvæðum þessa kafla eftir því sem við getur átt.

3.4. Byggingarleyfi.

3.4.1. Óheimilt er að hefja byggingarframkvæmdir, þar með talinn grunngröft eða breytingar á húsi, nema leyfi byggingarnefndar sé fyrir hendi. Byggingarfulltrúi getur krafist þess, að gerð verði jarðvegskönnun þar sem ástæða þykir til.

3.4.2. Fyrir hvert byggingarleyfi skal greiða gjald skv. 9.2. og öðlast byggingarleyfi ekki gildi fyrr en byggingarleyfisgjaldið og önnur gjöld, er sveitarstjórn kann að ákveða og varða bygginguna, hafa verið innt af hendi.

3.4.3. Ekki má nota byggingarleyfi fyrr en byggingarmeistarar eða byggingarstjóri, ef hann er ráðinn, hafa áritað hina samþykktu uppdrætti eða yfirlýsingu um ábyrgð sína og fengið í hendur mæligögn frá byggingarfulltrúa. Ennfremur þurfa aðrir iðnmeistarar að árita samþykkta uppdrætti, áður en byrjað er á framkvæmd viðkomandi verkþátta. Jafnframt áritun byggingarmeistara á samþykktan uppdrátt þarf yfirlýsingu rafvirkja, að hann sjái um að fullnægja kröfum hlutaðeigandi rafveitu hvað snertir inntakspípu í grunn og botnplötu fyrir heimtaug.

3.4.4. Áður en byggingarnefnd gefur byggingarleyfi fyrir húsi, skal hún ganga úr skugga um, að byggingin sé í samræmi við staðfest aðalskipulag og samþykkt deiliskipulag, ef um þéttbýli er að ræða, sbr. 1. mgr. 4. gr. laga nr. 19/1964, og 4. mgr. 9. gr. laga nr. 54/1978.

3.4.5. Byggingarleyfi veitir ekki heimild til framkvæmda, sem brjóta í bága við skipulag og ákvæði laga og reglugerða, eða rétt annarra.

3.4.6. Byggingarleyfi fellur úr gildi, ef byggingarframkvæmdir eru ekki hafnar innan 12 mánaða frá því að leyfið var gefið út. Byggingarframkvæmdir teljast hafnar, þegar undirstöður hafa verið steyptar.

Nú stöðvast byggingarframkvæmdir eitt ár eða lengur, og getur byggingarnefnd þá fellt úr gildi þann hluta leyfisins, sem ekki er farið að nota.

Hafi byggingarframkvæmdir stöðvast í tvö ár hið skemmsta, getur sveitarstjórn, að fengnum tillögum byggingarnefndar, með sex mánaða fyrirvara, lagt dagsektir á byggingarleyfishafa, sbr. 9.1.2., eða tekið ófullgerðar byggingarframkvæmdir eignarnámi skv. lögum um framkvæmd eignarnáms.

Sveitarstjórn er heimilt að setja strangari ákvæði en að framan greinir um byggingarhraða í byggingarskilmálum.

3.4.7. Áður en gefið er leyfi til að rífa eða fjarlægja hús eða annað mannvirki, skulu liggja fyrir upplýsingar um, hver eigi að standa fyrir og bera ábyrgð á verkinu. Byggingarfulltrúi getur sett nánari skilyrði um, hvernig að slíku verki skuli staðið, þannig að gætt sé fyllsta öryggis.

Áður en byggingarnefnd gefur leyfi til að rífa hús, skal hún ganga úr skugga um, að gætt hafi verið ákvæða laga um friðun húsa og annarra mannvirkja.

3.4.8. Þegar sótt er um leyfi til byggingar utan þéttbýlis, t. d. á lögbýlum, nýbýlum, sumarbústöðum, veiðihúsum, garðyrkjubýlum eða öðrum smábýlum, skal, auk byggingaruppdrátta, fylgja afstöðuuppdráttur, að jafnaði í mkv. 1:1000, þar sem sýndar eru m. a. þær byggingar, sem fyrir eru í næsta nágrenni, og aðkomuvegur frá sýslu- eða þjóðvegakerfi eftir því sem slíku verður við komið.

Ennfremur skal sýna og gera grein fyrir vatnsbóli og hvernig frárennsli og rotþróm verði fyrir komið, sbr. ÍST 65 og ÍST 68. Sé um rafmagn, hitaveitu eða síma að ræða, skal einnig gera grein fyrir slíkum leiðslum og staðsetningu spennistöðva.

Áður en byggingarnefnd gefur leyfi fyrir byggingum utan skipulagðra þéttbýla annarra en á lögbýlum með hefðbundnum búskap, skal liggja fyrir umsögn frá jarðanefnd, heilbrigðisnefnd og náttúruverndarnefnd, ásamt samþykki hlutaðeigandi sveitarstjórnar og Skipulagsstjórnar ríkisins, sbr. 2. mgr. 5. gr. laga nr. 19/1964.

Sé um sérstætt landssvæði að ræða vegna landslags, gróðurfars eða dýralífs, skal ávallt leita umsagnar Náttúruverndarráðs áður en byggingar eru leyfðar þar. Jafnan skal leita umsagnar Náttúruverndarráðs um beiðnir, er varða byggingu sumarbústaðahverfa.

3.4.9. Byggingarnefnd getur veitt leyfi til að reisa verksmiðjuframleidd hús eða málmgrindarhús, enda fullnægi þau ákvæðum gildandi laga og reglugerða. Ákvæði byggingarreglugerðarinnar gilda um slík mannvirki eftir því sem við á, m. a. þarf iðnmeistari sá, er annast uppsetningu hússins, að undirrita yfirlýsingu um ábyrgð sína, sbr. 3.4.4. Seljandi ber ábyrgð á göllum á verksmiðjuframleiddum húsum eftir almennum reglum.

3.4.10. Þegar byggingarleyfi hefur verið gefið út fyrir nýbyggingu á skipulögðu svæði í þéttbýli, er sveitarstjórn skylt að sjá um að götur, rafmagn, vatn og holræsi séu fyrir hendi eftir því sem þörf er á, nema sérstakur fyrirvari hafi verið gerður í úthlutunar- eða byggingaskilmálum.

3.5. Réttindi til uppdráttagerðar.

3.5.1. Rétt til að gera aðaluppdrætti og séruppdrætti af húsum og öðrum mannvirkjum og árita þá hafa arkitektar, byggingarfræðingar, tæknifræðingar og verkfræðingar, hver á sínu sviði, svo og búfræðikandidatar úr tæknideildum búnaðarháskóla að því er landbúnaðarbyggingar varðar, enda hafi framangreindir aðilar öðlast tveggja ára viðurkennda starfsreynslu á sínu sviði. Þeir, sem hlotið hafa þennan rétt, áður en lög þessi gengu í gildi, halda honum.

3.5.2. Réttur til að gera uppdrætti er háður löggildingu, sem félagsmálaráðherra veitir, að fenginni umsögn hlutaðeigandi stéttarfélags og Skipulagsstjórnar ríkisins. Þeir, sem gert hafa uppdrætti í einstökum byggingarnefndarumdæmum fyrir gildistöku laga þessara, halda þeim staðbundnu réttindum.

Ennfremur getur ráðherra veitt öðrum en þeim, er 3.5.1. tekur til, slík staðbundin réttindi, að fengnum meðmælum viðkomandi byggingarnefndar.

3.5.3. Heimilt er að samræma tvö eða fleiri starfssvið varðandi séruppdrætti fyrir einstök mannvirki.

3.5.4. Þeir, sem aðaluppdrætti gera samkvæmt 3.5.1., svo og þeir, sem gera séruppdrætti, hver á sínu sviði, skulu árita uppdrættina með eigin hendi. Þeir, sem gera framangreinda uppdrætti, bera hver fyrir sitt leyti, ábyrgð á, að viðkomandi mannvirki standist þær kröfur, sem til þess eru gerðar samkvæmt reglugerð þessari, enda hafi verið fylgt að fullu uppdráttum þeirra, verklýsingum og skriflegum fyrirmælum.

3.5.5. Byggingarfulltrúum og starfsmönnum þeirra er óheimilt að gera uppdrætti að byggingu í hlutaðeigandi byggingarnefndarumdæmi, nema sérstaklega standi á, enda hafi byggingarnefnd fyrirfram veitt til þess samþykki sitt.

3.5.6. Varðveita skal a. m. k. eitt eintak af öllum samþykktum uppdráttum af samþykktum byggingarmannvirkjum (aðaluppdráttum og séruppdráttum) í skjalasafni byggingarfulltrúa sem ljósrit eða örfilmu. Áritaðir uppdrættir skulu jafnan vera aðgengilegir á byggingarstað.

3.5.7. Séruppdrættir skulu vera í samræmi við íslenska staðla eftir því sem við á, en séu íslenskir staðlar ekki enn fyrir hendi um ákveðið byggingarsvið, er heimilt að nota erlenda staðla sem Iðntæknistofnun Íslands viðurkennir, sbr. kafla 1.9.

VI. KAFLI.

Umsjón með byggingaframkvæmdum.

4.1. Þeir meistarar einir mega hafa umsjón með og bera ábyrgð á byggingarframkvæmdum, hver á sínu sviði, sem til þess hafa hlotið viðurkenningu byggingarnefndar og fullnægja að öðru leyti skilyrðum sem sett eru í lögum og reglugerðum einstakra veitustofnana. Byggingarnefnd getur sett sérstakar reglur um, hvaða skilyrðum meistarar þurfa að fullnægja til að hljóta viðurkenningu, sbr. 2.4.7.

4.2. Áður en framkvæmdir hefjast, skulu hlutaðeigandi meistarar rita á samþykktan uppdrátt, eða á þar til gerð eyðublöð, að þeir taki að sér umsjón með framkvæmdum. Með þeirri áritun tekur meistari á sig þá ábyrgð, að framkvæmdir verði í samræmi við samþykkta uppdrætti, veitt leyfi, lög og reglur, sem til greina kunna að koma.

4.3. Ef meistari hættir umsjón með framkvæmdum áður en verki er lokið, skal það tilkynnt til byggingarfulltrúa. Skal þá fara fram úttekt á þeim hluta byggingar, sem lokið er, og má ekki halda áfram framkvæmdum, fyrr en annar meistari hefur áritað uppdrætti og tekið við framkvæmdum. Fráfarandi meistari er þó ábyrgur fyrir þeim hluta verksins, sem hann hafði umsjón með.

4.4. Ábyrgð iðnmeistara.

4.4.1. Húsasmíðameistari, sem áritað hefur uppdrátt, ber m.a. ábyrgð
á allri trésmíðavinnu við bygginguna,
á steypumótum, svo og á öllum stokkum og götum, sem í þau koma,
á lögnum er varða sjálfdragandi loftræstingu, eða stokkum fyrir slíkar lagnir, sem sett eru í steypumót, svo og að gengið sé frá þakrennum og niðurföllum á viðurkenndan hátt, sbr. 4.4.5.
á að lóð sé jöfnuð í rétta hæð,

á frágangi einangrunar, sem lögð er laus á plötu eða í grind, og ef hún er sett í steypumót.

Heimilt er að húsasmíðameistari annist og beri ábyrgð á grunngreftri, sprengingum og fyllingu í og við grunn og þjöppun.

4.4.2. Múrarameistari, sem áritað hefur uppdrátt, ber m. a. ábyrgð
á grunngreftri og sprengingum,
á allri steinsteypu, niðurlögn hennar, múrvinnu og ílögn gólfa, þ. m. t. afrennslisgólfa,
á allri járnalögn,
á fyllingu í og við grunn og þjöppun hennar,
á frágangi á einangrun, sem límd er á stein.

4.4.3. Pípulagningameistari, sem áritað hefur uppdrátt, ber m. a. ábyrgð
á öllum frárennslis- og jarðvatnslögnum, og efstu fyllingu undir og að slíkum lögnum, ásamt útloftun þeirra og hæðarsetningu niðurfalla,
á lögnum varðandi hitakerfi, heitt og kalt vatn og einangrun slíkra lagna,
á uppsetningu hreinlætistækja og tengingu þeirra,
á tengingu þak- og svalaniðurfalla við frárennslislögn,
á að rotþrær séu gerðar samkvæmt uppdráttum,
á uppsetningu kynditækja og eldvarnabúnaði að því er varðar hans starfssvið.

4.4.4. Rafvirkjameistari ber m. a. ábyrgð á uppsetningu kynditækja að því er verksvið hans varðar,
á hverskonar raflögnum, sbr. reglugerð um raforkuvirki og sérreglugerðir einstakra rafveitna.

4.4.5. Aðrir meistarar bera ábyrgð hver á sínu sviði eftir því sem við á, t. d. járnsmíðameistari á málmgrindarhúsi að því leyti sem að hans verksviði lýtur, blikksmíðameistari m. a. á þakrennum og niðurföllum, loftræsi- og lofthitakerfi, bæði vélrænu og sjálfdragandi og læstum eða lóðuðum þunnplötuklæðningum. Byggingarfulltrúi getur krafist, að þessir meistarar sæki um viðurkenningu byggingarnefndar samkvæmt 4.1.

4.4.6. Ef ágreiningur verður um starfssvið meistara við tiltekna framkvæmd, sker byggingarfulltrúi úr, en skjóta má úrskurði hans til byggingarnefndar.

4.5. Byggingarstjórar.

Heimilt er við gerð hvers mannvirkis að hafa einn ábyrgan aðila, sem nefnist byggingarstjóri.

Byggingarnefnd veitir byggingarstjórum viðurkenningu til að standa fyrir byggingu hvers einstaks mannvirkis.

Sé ekki ráðinn sérstakur byggingarstjóri, skal húsasmíðameistari eða annar iðnmeistari, sem byggingarfulltrúi viðurkennir, samræma framkvæmdir við bygginguna eftir því sem þörf krefur.

Byggingarstjóri ber ábyrgð gagnvart byggingarnefnd og öðrum aðilum á því, að framkvæmdir séu í samræmi við samþykkta uppdrætti og að öðru leyti í samræmi við lög og reglugerðir.

4.6. Byggingarstjórar skulu hafa staðgóða þekkingu á byggingarmálum, svo sem úrlestri teikninga, lögum og reglum varðandi byggingar og minnst 2ja ára starfsreynslu sem verkstjórar við byggingamannvirki eða menntun, sem jafngildir henni. Byggingarnefnd getur krafist vottorða, sem sanni framangreinda hæfni og starfsreynslu, áður en hún veitir byggingarstjórum viðurkenningu. Sé um sérstaklega vandasöm mannvirki eða byggingu að ræða, getur byggingarnefnd gert strangari kröfur til hæfni og starfsreynslu byggingarstjóra en ella.

4.7. Byggingarstjóri er framkvæmdastjóri byggingarframkvæmda. Hann ræður iðnmeistara í upphafi verks í samráði við eiganda eða samþykkir ráðningu þeirra. Sama gildir um uppsögn iðnmeistara. Hann ber ábyrgð á, að fylgt sé lögum og reglum um öryggi á vinnustað.

Ef byggingarstjóri segir iðnmeistara upp störfum, ber hann ábyrgð á að laun og aðrir kostnaðarliðir hans séu greiddir áður en annar iðnmeistari er ráðinn, nema annað sé tekið fram í samningi þeirra á milli. Framangreind ábyrgð byggingarstjóra rýrir þó á engan hátt greiðsluskyldu húseiganda. Að öðru leyti fer um umboð byggingarstjóra og verksvið hans gagnvart eiganda byggingarframkvæmda og iðnmeistara eftir samningum þeirra.

Byggingarstjóri skal, áður en byggingarframkvæmdir hefjast, undirrita yfirlýsingu á þar til gerð eyðublöð um ábyrgð sína. Með þeirri áritun tekur byggingarstjóri á sig ábyrgð þess, að framkvæmdir allar verði í samræmi við samþykkta uppdrætti og reglugerðir og lög þar að lútandi.

4.8. Ef byggingarstjóri af einhverjum ástæðum hættir umsjón með framkvæmdum áður en verki er lokið, skal það tilkynnt byggingarfulltrúa, og skal þá fara fram úttekt á þeim hluta byggingar sem lokið er. Ef þeir viðurkenndir meistarar, sem fyrir eru á verkinu, samþykkir að taka að sér ábyrgð byggingarstjóra með samþykki húseiganda, þarf ekki annar byggingarstjóri að taka við, ef slík tilhögun er ekki samþykkt af meisturum og eiganda, má ekki halda áfram framkvæmdum fyrr en annar byggingarstjóri hefur tekið við.

Fráfarandi byggingarstjóri ber þó fulla ábyrgð á þeim hlutum, sem þegar hafa verið framkvæmdir, og samkvæmt ákvæðum 4.7.

4.9. Ákvæði 4.5.—4.8. hagga á engan hátt réttindum og skyldum byggingariðnaðarmanna, sveina og meistara, samkvæmt lögum um iðju og iðnað og öðrum lögum, og skulu iðnmeistarar undirrita yfirlýsingu sína, sbr. 4.2., eigin hendi.

4.10. Byggingarleyfishafa, meisturum eða byggingarstjóra er skylt að sjá svo um, að aflað sé nauðsynlegra heimilda í sambandi við byggingarframkvæmdirnar, eftir því sem lög og reglugerðir mæla fyrir.

4.11. Hlutaðeigandi byggingarmeistarar eða byggingarstjórar skulu með minnst sólarhrings fyrirvara tilkynna byggingarfulltrúa um úttektir á eftirfarandi byggingarstigum:

1. Jarðvegsgrunni, áður en byrjað er á mótauppslætti, eða fyllingu á slíkan grunn.
2. Undirstöðuveggjum.
3. Lögnum í grunni, þ. m. t. rör fyrir rafmagnsheimtaug áður en hulið er yfir.
4. Raka- og vindvarnalögum.
5. Grunni, áður en botnplata er steypt.
6. Járnalögnum.
7. Grind, bitum og þaki, áður en klætt er.
8. Frágangi á ystu klæðningu þaka, bæði úr timbri og öðrum efnum.
9. Frágangi á ystu klæðningu veggja.
10. Hita- og hljóðeinangrun.
11. Vatns-, frárennslis-, hitalögnum og einangrun þeirra.
12. Tækjum og búnaði loftræsi- og lofthitunarkerfa og stokklögnum fyrir slíkan búnað.
13. Frágang allan þ. á m. varðandi brunavarnir, sbr. 1.1.7. í brunamálareglugerð, þegar hús er fullbúið.

4.12. Óheimilt er að halda áfram framkvæmdum eða hylja lagnir án samþykkis byggingarfulltrúa. Hlutaðeigandi meistara eða byggingarstjóra er skylt að vera á staðnum, þegar úttekt á ofangreindum framkvæmdum fer fram. Í þessu sambandi skal byggingarfulltrúi hafa hliðsjón af ákvæðum þeirra samþykkta og reglugerða, sem til greina koma við hvern hluta verksins.

4.13. Byggingarfulltrúa er heimilt að krefjast sérstakra eftirlitsmanna við stærri byggingar og getur hann falið þeim að gera afmarkaðar úttektir. Einnig getur byggingarfulltrúi krafist að hönnuðum tiltekins verks sé falið að annast eftirlit á ákveðnum hlutum þess.

4.14. Byggingarfulltrúa er heimilt að fella niður úttektir hjá iðnmeisturum sem getið hafa sér gott orð fyrir vandvirkni og sem starfað hafa í umdæmi hans í a. m. k. tvö ár.

4.15. Ef um sérstakar framkvæmdir er að ræða, eða nýja byggingartækni sem krefst annarra viðbragða í úttektum byggingarfulltrúa en venjulega, er honum heimilt að semja um slíkt hverju sinni við hlutaðeigandi iðnmeistara.

4.16. Ef forsendur, er varða burðarþol bygginga (m a. grunns), breytast á byggingartímanum vegna t. d. frosta, vatnsaga, jarðskjálfta, eldsvoða eða annarra ófyrirséðra atvika, skulu byggingarframkvæmdir stöðvaðar og eigi hafnar að nýju fyrr en byggingarfulltrúi heimilar. Sama gildir um byggingarframkvæmdir, sem af öðrum ástæðum hafa stöðvast og legið niðri um langa hríð.

4.17. Byggingarvinnustaðir.

Meðan á verki stendur, er meisturum og byggingarstjórum jafnan skylt að hafa til taks á vinnustað eftirrit af samþykktum uppdráttum, árituðum af byggingarfulltrúa eða starfsmönnum hans.

4.18. Meisturum og byggingastjóra er skylt að sjá um, að sem minnst hætta, óþrifnaður eða önnur óþægindi stafi af framkvæmdum og að viðhafðar séu fyllstu öryggisráðstafanir, eftir því sem aðstæður leyfa. Þá skulu meistarar og byggingarstjóri sjá til þess, að vinnustaðir séu merktir með götunafni og númeri.

4.19. Meisturum og byggingarstjóra er skylt, ef byggingarfulltrúi ákveður, að sjá svo um, að hindruð sé umferð óviðkomandi aðila um vinnustað. Ef grunnur stendur óhreyfður um langan tíma, getur byggingarfulltrúi ákveðið, að hann skuli afgirtur á fullnægjandi hátt, eða fylltur ella.

Ef byggingarvinnustaður liggur við götu eða það nálægt götu, að hætta geti stafað af fyrir vegfarendur, skal afgirða hann, þó þannig að ekki hindri umferð fótgangandi um götuna.

4.20. Byggingarfulltrúi getur sagt fyrir um gerð og frágang vinnupalla og um aðrar öryggisráðstafanir á vinnustað, þar sem hann telur þörf á, umfram það sem reglugerð nr. 204/1973 um öryggisráðstafanir við byggingarvinnu og lög nr. 23/1952 um öryggisráðstafanir á vinnustöðum mæla fyrir um.

Byggingarfulltrúi getur heimilað, að bráðabirgðagangstétt sé sett út í akbraut og krafist þess að hlífðarþak sé sett yfir gangstétt þar sem honum þykir ástæða til.

4.21. Um meðferð eiturefna og annarra hættulegra efna fer samkvæmt lögum nr. 85/1968 og reglugerðum settum samkvæmt þeim, svo og samkvæmt ákvæðum heilbrigðisreglugerðar.

4.22. Um meðferð sprengiefna og geymslu á þeim fer eftir lögum nr. 46/1977 og reglugerð, sem sett hefur verið samkvæmt þeim, svo og eftir brunamálareglugerð.

4.23. Skylt er að setja upp vinnuskúr ásamt salerni fyrir verkamenn á vinnu-

stað. Byggingarfulltrúi skal segja fyrir um staðsetningu og frágang slíkra skúra, og ákveða hvenær þeir skuli fjarlægðir. Við minni háttar byggingarframkvæmdir og þar sem sérstaklega stendur á, getur byggingarfulltrúi veitt undanþágu frá þessu ákvæði. Sé óskað eftir vinnuheimtaug í slíkan skúr, þarf viðkomandi rafveita að samþykkja staðsetningu hans.

4.24. Verði misbrestur á að fylgt sé reglum skv. þessum kafla getur byggingarfulltrúi, ef aðvörunum hans er ekki sinnt, stöðvað framkvæmdir, uns úr hefur verið bætt.

4.25. Óheimilt er lóðarhafa að raska lögnum, t. d. vatnslögnum, holræsalögnum, rafmagns- eða símaköplum, sem liggja um lóð hans og aðrir nota, nema með leyfi viðkomandi stofnana.

V. KAFLI.

Ytra skipulag, lóðir og viðhorf húsa.

5.1. Nýting lóða.

5.1.1. Hverju húsi skal að jafnaði fylgja óbyggð lóð, og fer um stærð hennar eftir notkun hússins og skipulagsákvörðunum.

5.1.2. Nýtingarhlutfall skal vera í samræmi við gildandi skipulag og skipulagsskilmála, sbr. 3.2.6.

5.1.3. Á lóð skal að jafnaði koma fyrir leiksvæði barna, bifreiðastæðum, bifreiðageymslum, gróðri og öðru því, sem þarf í sambandi við notkun hússins.

Þá skal séð fyrir greiðri aðkomu sjúkrabíla að aðalinngangi og sorpbíla að sorpgeymslu. Varðandi björgunarsvæði og aðkomu fyrir slökkvilið vísast til 7.6 í brunamálareglugerð.

5.1.4. Óheimilt er að breyta notkun lóða frá því, sem upphaflega var ætlað, nema með samþykki byggingarnefndar.

5.2. Bifreiðastæði.

5.2.1. Ef ekki er sérstaklega ákveðið á annan veg í deiliskipulagi eða í byggingarskilmálum, skal á hverri lóð íbúðarhúss séð fyrir a. m. k. einu bifreiðastæði fyrir hverja 75 gólfflatarmetra. Þó skal a. m. k. vera eitt bifreiðastæði fyrir hverja íbúð í húsinu, sbr. gr. 14 og 15 í reglugerð nr. 217/1966.

5.2.2. Hverju húsi, sem ætlað er til verslunar- eða annars atvinnurekstrar, skal að jafnaði séð fyrir a. m. k. einu bifreiðastæði á hverja 25 gólfflatarmetra í húsinu. 1% slíkra stæða skal vera sérstaklega merkt fyrir hreyfihamlaða, þó aldrei færri en eitt stæði.

5.2.3. Ef um samkomuhús er að ræða, svo sem kvikmyndahús, leikhús, félagsheimili eða önnur slík hús, skal a. m. k. séð fyrir einu bifreiðastæði fyrir hver 6 sæti í húsinu. 1% slíkra stæða skal vera sérstaklega merkt fyrir hreyfihamlaða. Þó aldrei færri en eitt. Sé um samnotkun bifreiðastæða að ræða, má víkja frá kröfum þessum, að mati byggingarnefndar.

5.2.4. Við opinberar byggingar, þjónustumiðstöðvar og fjölbýlishús með fjórum íbúðum eða fleiri, skal jafnan gert ráð fyrir a. m. k. einu sérstaklega merktu rúmgóðu bifreiðastæði, sem næst inngangi, fyrir hreyfihamlaða.

5.2.5. Í gömlum hverfum má víkja frá kröfum um bifreiðastæði að mati byggingarnefndar og að fengnu leyfi skipulagsyfirvalda.

5.2.6. Þegar um er að ræða annars konar hús, ákveður byggingarnefnd fjölda bifreiðastæða.

5.2.7. Gerð bifreiðastæða er háð samþykki byggingarnefndar og skal sýna fjölda bifreiðastæða, fyrirkomulag, tengsl við gatnakerfið og önnur mannvirki þessu tengd á uppdrætti.

5.2.8. Ef um er að ræða hús til iðnaðar, verslunar o. þ. h., skal að jafnaði gera ráð fyrir, að ferming eða afferming flutningatækja fari fram á lóð þess.

5.3. Leiksvæði barna.

5.3.1. Hverri íbúð skal fylgja leiksvæði barna, og skal lágmarksstærð þess vera skv. eftirfarandi reglum:

$$\frac{N\ (32 - N)}{2}\ m^2$$

N merkir fjölda íbúða í húsi á tiltekinni lóð, og gildir reglan, þegar N er minna eða jafnt og 16, en úr því bætist við 1 ferm. fyrir hverja íbúð.

5.3.2. Við fjölbýlishús skal leiksvæðum að jafnaði komið þannig fyrir, að börnin þurfi ekki að fara yfir svæði, þar sem bílar aka, til að komast heiman frá sér á leiksvæðin.

Sýna skal á uppdrætti, hvar leiksvæðin eru fyrirhuguð og hvernig útbúnaði þeirra skuli háttað.

5.4. Bifreiðastæði í gömlum hverfum, sbr. 5.2.5.

5.4.1. Ef byggingarnefnd telur, að ekki verði komið fyrir á lóð nægilegum bifreiðastæðum, getur hún heimilað, að fyrir slíku verði séð annars staðar í sama hverfi, sbr. reglugerð nr. 217/1966.

5.4.2. Heimilt er sveitarstjórn að leysa lóðarhafa undan kvöð um bifreiðastæði, ef hann greiðir andvirði þess lóðarhluta, sem á vantar, og skal þá andvirði miðað við verðmæti þeirrar lóðar, sem byggt er á. Að jafnaði skal reiknað með 25 m^2 fyrir hverja bifreið. Ef ágreiningur rís um andvirði milli lóðarhafa og sveitarstjórnar, skal skorið úr honum með mati dómkvaddra manna.

5.4.3. Óheimilt er að veita byggingarleyfi, fyrr en endanlega hefur verið samið um eða skorið úr, hver verði framlög skv. þessari grein.

5.4.4. Framlögum, skv. 5.4.2., skal varið til að sjá fyrir þörfum þessum í hlutaðeigandi hverfi, sbr. 15. gr. reglugerðar nr. 217/1966.

5.5. Aðgangur frá götu.

5.5.1. Inn á hverja lóð og baklóð skal vera greiður aðgangur frá götu, og skal á uppdrætti sýna, hvernig honum er hagað.

5.5.2. Gangur gegnum hús inn á baklóð skal vera minnst 1.20 m á breidd og 2.20 m á hæð, nema ætlaður sé til umferðar fyrir bifreiðar. Þá skal hann ekki vera mjórri en 3.00 m og ekki lægri en 2.70 m að innanmáli. Slíkir gangar skulu vera eldtraustir og upplýstir og er óheimilt að hafa nokkrar hindranir þar fyrir umferð. Ef gangur gegnum hús er ætlaður fyrir umferð sorpbifreiða, skal hann ekki vera lægri en 3.80 m að innanmáli og 3.0 m breiður.

5.6. Skipting lóða og húsa.

5.6.1. Ekki má skipta landi eða lóð eða breyta landamerkjum eða lóðamörkum á annan hátt, nema með samþykki byggingarnefndar og sveitarstjórnar, enda sé það í samræmi við skipulag.

5.6.2. Ekki má skipta húseign í sjálfstæðar einingar, nema hver hluti um sig fullnægi ákvæðum byggingareglugerðar og annarra samþykkta og reglugerða, enda komi til samþykki byggingarnefndar og sveitarstjórnar. Vottorð byggingarfulltrúa þarf að liggja fyrir áður en heimilt er að þinglýsa gögnum um slíka skiptingu.

5.7. Hæðarlega lóða.

5.7.1. Ekki má breyta hæðarlegu lóðar frá samþykktum uppdrætti, nema að fengnu samþykki byggingarnefndar.

5.7.2. Lóðarhafa er skylt að gera fullnægjandi ráðstafanir til þess, að yfirborðsvatn af lóð hans valdi ekki tjóni eða óþægindum á nágrannalóð eða gangstétt að dómi byggingarfulltrúa.

5.8. Vegghæð húsa.

5.8.1. Vegghæð húss á hverjum stað fer eftir ákvörðun sveitarstjórnar og skipulagsyfirvalda.

5.8.2. Ef vegghæð húss er ekki ákveðin í metrum, heldur tiltekið, hve margar hæðir megi byggja, skal, nema öðruvísi sé sérstaklega ákveðið, miðað við, að í íbúðarhúsi sé hver hæð af gólfi og á 2.70 m, í skrifstofu-, iðnaðar- og verslunarhúsi 3.30 m. Miðað skal við að neðsta hæð verslunarhúss sé 4.0 m.

5.9. Bil milli húsa.

5.9.1. Bil milli tveggja húsa má ekki vera minna en helmingur af samanlagðri hæð húsanna, og er þá átt við hæstu vegghæð þeirra á þeim hliðum er saman snúa, enda sé um venjuleg húsform að ræða. Þar sem sérstaklega stendur á má veita undanþágu frá þessum ákvæðum með samþykki brunamálastjóra.

5.9.2. Bil milli húsa má þó aldrei vera minna en hér segir:
a. 10 m, ef bæði húsin eru óvarin timburhús.
b. 8 m, ef um bárujárnsklædd eða múrhúðuð timburhús er að ræða.
c. 6 m, ef bæði húsin eru úr steinsteypu.

5.9.3. Fjarlægð húsa frá lóðamörkum skal a. m. k. vera 0.5 × hæð hússins, og er þá að jafnaði átt við hæstu vegghæð á þeirri hlið er að lóðamörkum snýr. Sé um óvenjuleg húsform að ræða, t. d. bratt eða efnismikið þak, skal miða við hæstu hæð hússins, eða eftir mati byggingarnefndar. Sé um meiri háttar byggingar að ræða, getur brunamálastjóri sett strangari reglur um fjarlægðir, sbr. 1.15. í brunamálareglugerð.

5.9.4. Ekki má byggja hús nær lóðamörkum en hér segir:
a. óvarið timburhús 5 m.
b. timburhús klædd með bárujárni eða tilsvarandi efni 4 m.
c. steinhús 3 m.
Sjá þó 2.1.2. í brunamálareglugerð.

5.9.5. Þegar hús eru sambyggð, skal á milli þeirra vera eldvarnarveggur, er uppfylli kröfur um brunavarnir, sbr. brunamálareglugerð.

5.9.6. Sé eldvarnarveggur á húsi, má næsta hús vera í þriggja metra fjarlægð frá þeirri hlið, enda séu þök beggja húsanna varin með járni eða öðru ámóta eldtraustu efni.

5.9.7. Byggingarnefnd getur leyft byggingu bifreiðageymslna í lóðarmörkum, enda sé gætt ákvæða í kafla 2 og 3 í brunamálareglugerð.

5.10. Hús í götulínu.

5.10.1. Hús, sem standa í götulínu, við gatnamót eða torg, skulu hornsneidd a. m. k. í 2.60 m hæð frá jörð, ef hornið er minna en 135 gráður, þannig að 2.5 m séu numdir af hvorri hlið frá horni, enda sé sniðlínan aldrei styttri en 2.5 m. Ákveða má meiri hornsneiðingu, ef ástæða þykir til.

5.10.2. Byggingarnefnd getur leyft, þótt hús standi í götulínu, að minni háttar útskot, svo sem gluggar, nái allt að 200 mm út fyrir hana.

5.10.3. Byggingarnefnd getur leyft, að komið sé fyrir veggsvölum eða hlífðarþaki út frá húshlið, enda sé það a. m. k. 2.6 m frá jörð og vatni veitt frá því í holræsi.

5.10.4. Útitröppur mega ekki ná út í götu eða gangstétt, nema óhjákvæmilegt sé vegna breytinga á húsi eða götu að mati byggingarnefndar.

5.10.5. Hurðir mega ekki opnast út á götu eða gangstétt, og ekki gluggar, nema þeir séu í minnst 2.20 m hæð frá jörðu. Þó skulu hurðir í samkomuhúsum ávallt opnast út, sbr. 6.10.2.2.

5.11. Girðing lóða.

5.11.1. Ef maður óskar að girða lóð eða inni á lóð, skal hann leita samþykkis byggingarnefndar á gerð og frágangi girðingar og láta í té þær upplýsingar, er byggingarfulltrúi telur nauðsynlegar, þ. á m. uppdrætti. Girðing má að jafnaði ekki vera hærri en einn metri. Hlið á girðingu má aldrei opnast út á götu eða gangstétt.

5.11.2. Nú er skipulagi svo háttað, að girðing er talin óþörf, til lýta, eða rétt er talið, að girt sé með tilteknum hætti, og getur byggingarnefnd þá bannað girðingu lóðar eða sett sérstök ákvæði um gerð girðingarinnar. Þinglýsa má þessum ákvörðunum sem kvöð á hlutaðeigandi lóð eða lóðir.

5.11.3. Skylt er að haga gerð girðingar þannig, að ekki stafi hætta af. Ef girðing er til lýta eða óþrifnaðar eða öðruvísi girt en leyfi stendur til, er byggingarnefnd heimilt, ef eigandi sinnir ekki áskorun hennar um úrbætur, að láta lagfæra hana eða fjarlægja á kostnað eiganda.

5.11.4. Ef girðing, sem leyfi er fyrir, reynist vera til trafala fyrir umferð, er byggingarnefnd heimilt að láta fjarlægja hana eða breyta henni eftir því sem hún telur nauðsynlegt, á kostnað sveitarsjóðs.

5.11.5. Byggingarnefnd getur veitt byggingarfulltrúa heimild til að afgreiða mál, er snerta girðingar og uppsetningu auglýsingaskilta.

5.12. Frágangur lóða.

5.12.1. Skylt er byggjanda að setja lóð hússins í rétta hæð og fjarlægja þann uppgröft, sem ekki þarf til jöfnunar lóðar, eigi síðar en húsið er gert fokhelt.

5.12.2. Skylt er húseiganda að ganga snyrtilega frá lóð sinni með gróðri eða á annan hátt í samræmi við samþykktar teikningar.

5.12.3. Ef nefndin telur, að hæðarlega og frágangur lóðar sé óviðunandi, eða að hætta, óþrifnaður eða óþægindi stafi af, og eigandi sinnir ekki áskorun nefndarinnar um úrbætur, getur hún látið framkvæma á hans kostnað þær úrbætur, er hún telur nauðsynlegar.

5.12.4. Ef gróður á lóð veldur óþægindum eða hættu fyrir umferð, getur byggingarnefnd krafist þess, að hann sé fjarlægður, eftir því sem með þarf. Sama gildir, ef gróður veldur óþægindum með því að skerða verulega birtu í íbúð eða á lóð. Óheimilt er að breyta grónni lóð í bílastæði nema að fengnu samþykki byggingarnefndar. Ekki má fella tré sem eru 40 ára eða eldri eða 4 metrar á hæð eða hærri, nema með leyfi byggingarnefndar.

5.13. Frágangur húsa að utan.

5.13.1. Allar byggingar skulu vera þannig frá gengnar að utan, að útlit þeirra sé sæmilegt, að mati byggingarnefndar.

5.13.2. Ef byggingarnefnd þykir sérstök ástæða til, getur hún bundið byggingarleyfi því skilyrði, að gengið verði frá húsi að utan með tilteknum hætti, t. d. með ákveðinni klæðningu.

5.13.3. Ef byggingarnefnd telur, að útlit húss sé mjög ósnyrtilegt eða óviðunandi á annan hátt, eða að hætta, óþrifnaður eða óþægindi stafi af húsinu eða að húsnæði sé heilsuspillandi og/eða óhæft til íbúðar að mati heilbrigðisnefndar, og eigandi sinnir ekki áskorun nefndarinnar um úrbætur, getur hún látið framkvæma á hans kostnað þær endurbætur, er hún telur nauðsynlegar. Ef húsið er svo hrörlegt, að nefndin telur, að ekki muni svara kostnaði að gera við það, getur hún ákveðið, að það skuli fjarlægt á kostnað eiganda, eða hluti þess, ef hún telur slíkt fullnægjandi, en leita skal þó fyrst umsagnar Húsfriðunarnefndar.

5.13.4. Við endurnýjun á ytra byrði gamalla húsa, skal leitast við að nota sama eða álíka efni og upphaflega var notað. Ef nota á aðrar klæðingar skal sækja um leyfi til bygginganefndar.

6. KAFLI
INNRA SKIPULAG

6.1. Íbúðir.

6.1.1. Íbúðir skulu þannig hannaðar, að þær snúi vel við sól og henti sem best til íbúðar. Á teikningum skal gerð grein fyrir væntanlegri innréttingu og hvernig unnt sé að koma fyrir nauðsynlegustu húsgögnum á hagkvæman hátt. Í hverri íbúð skal vera læsanlegur skápur fyrir lyf og önnur hættuleg efni. Til þess að vistarvera teljist lögleg íbúð skal þar vera, auk íbúðarherbergis, er sé að minnsta kosti 18 m^2 að stærð, eldhús, baðherbergi, salerni og geymsla. Í fjölbýlishúsum skal þar sem aðstæður leyfa a. m. k. ein íbúð á jarðhæð hönnuð þannig, að hún henti þörfum hreyfihamlaðra.

6.1.2. Eldhús skal ekki vera minna en 7 m^2, nema um sé að ræða íbúð, er sé 50 m^2 eða minni, þá nægir að hafa eldhúskrók í stofu.

Á eldhúsi skal jafnan vera opnanlegur gluggi, þó getur byggingarnefnd leyft eldhús án glugga, ef opið er milli eldhúss og stofu eða borðstofu og nægilega vel séð fyrir loftræsingu úr eldhúsi. (Loftræsing upp úr þaki eða vélræn loftræsing).

6.1.3. Íbúðarherbergi telst hvert það herbergi, sem notað er til daglegrar vistar fyrir fólk. Ekkert íbúðarherbergi má vera mjórra en 2.20 metrar og ekki minna en 7.00 m^2 að flatarmáli. Í hverri íbúð skal a. m. k. eitt herbergi vera 18 m^2 eða stærra.

6.1.4. Ekki má hafa svefnherbergi hvort inni af öðru, né heldur má aðkoma að öðrum íbúðarherbergjum vera í gegnum svefnherbergi.

6.1.5. Ekki má gera íbúð í kjallara, en það telst kjallari, þegar gólf er undir yfirborði jarðvegs á alla vegu.

6.1.6. Byggingarnefnd getur leyft íbúð á jarðhæð, ef meginhluti hennar snýr móti suðaustri, suðri eða vestri, enda sé gluggahlið íbúðarinnar ekki niðurgrafin.

6.1.7. Byggingarnefnd getur sett sérstök ákvæði um frágang á grunnum og gólfum, þar sem íbúðir eru leyfðar á jarðhæð eða íbúðarherbergi í kjallara.

6.1.8. Ekki má skipta íbúð, nema hvor hlutinn um sig fullnægi ákvæðum byggingarreglugerðar og annarra samþykkta og reglugerða, enda komi til samþykki byggingarnefndar.

6.1.9. Frágangur veggja, lofta og gólfa skal vera þannig, að uppfyllt séu ákvæði um hljóðeinangrun og hitaeinangrun, sbr. 7.5. og 7.6. Auk þess skulu vera möguleikar á hæfilegri upphitun í hverju íbúðarherbergi.

6.2. Lofthæðir.

6.2.1. Í fjölbýlishúsum skal hæð af plötu og á (salarhæð) vera minnst 2.70 m, sbr. ÍST 21.

Lofthæð í fullfrágengnum íbúðarherbergjum skal að jafnaði ekki vera minni en 2.40 m að innanmáli

6.2.2. Í þakherbergjum og kvistherbergjum má meðalhæð vera 2.10 m, enda sé lofthæðin 2.30 m í að minnsta kosti þriðjungi herbergisins. Í einstökum herbergjum íbúða má lofthæð fara niður í 2.20 m, enda sé meðallofthæð íbúðarinnar a. m. k. 2.30 m.

6.2.3. Í einbýlishúsum, tvíbýlishúsum og raðhúsum skal meðallofthæð ekki vera minni en 2.30 m að innanmáli, nema í þakherbergjum, sjá 6.2.2.

6.2.4. Í þvottaherbergjum, geymslum, kyndiklefum o. þ. h. húsnæði skal lofthæð að jafnaði ekki vera minni en 2.10 m.

6.3. Gluggar og hurðir.

6.3.1. Á hverju íbúðarherbergi skal vera opnanlegur gluggi. Samanlagður glerflötur glugga hvers herbergis skal ekki vera minni en sem svarar til 1/10 af gólffleti þess, nema um ofanbirtu frá þakglugga sé að ræða. Þó skulu gluggar íbúðarherbergja ekki vera minni en 1 m^2. Sama á við um eldhús, nema þegar opið er milli stofu og eldhúss, þá reiknast stofa og eldhús (eldhúskrókur) sem eitt herbergi við ákvörðun gluggastærða. Um stærð glugga á öðrum vistarverum en íbúðarherbergjum fer eftir mati byggingarnefndar. Íbúðir í fjölbýlishúsum skulu jafnan hafa a. m. k. tvær gluggahliðar, nema um íbúðir 50 m^2 eða minni sé að ræða, enda snúi þær í suðlæga átt. Tvöfalt gler skal vera í öllum gluggum íbúðarherbergja, en að jafnaði þrefalt, ef samanlagður gluggaflötur íbúðar er meiri en 20% af gólffleti hennar, sbr. 7.5.3. Í gluggum verslana er heimilt að hafa einfalt gler, sömuleiðis í gluggum óupphitaðs húsnæðis.

6.3.2. Við hönnun glugga skal höfð hliðsjón af ÍST 40 og ÍST 41.

Gluggamál skulu að jafnaði standa á heilum tug sentimetra, sbr. ÍST 20.

6.3.3. Í svefnherbergisdeildum skulu jafnan vera björgunarop, sbr. 9.3.1. í brunamálareglugerð. Hverfigluggar mega ekki vera minna frá gólfi en einn metra og fast op ekki meira en 120 mm. Öryggiskeðja eða krókur skal að jafnaði vera fyrir ofan gluggann.

6.3.4. Í íbúðarhúsum, sem eru meira en ein hæð, skal komið fyrir öryggiskeðju eða öðrum jafngóðum búnaði á þeim opnanlegu gluggum, sem börnum gæti annars stafað hætta af. Skulu opnanlegir gluggar ekki hafa stærra fast op en 120 mm.

6.3.5. Útidyrahurðir og hurðir í opinberum byggingum og þjónustumiðstöðvum skulu vera a. m. k. 0.9 m breiðar og 2.0 m háar.

Hurðir á íbúðarherbergjum skulu vera a. m. k. 0.8 m breiðar og 2.0 m háar.

6.3.6. Í íbúðum á jarðhæð, eða í öðrum íbúðum, sem ætlað er að fullnægja kröfum fyrir hreyfihamlaða, skulu allar hurðir vera a. m. k. 0.9 m breiðar, og þannig úr garði gerðar að fólk í hjólastól geti opnað þær. Slíkar íbúðir skulu ekki hafa hærri þröskulda en 25 mm, og að öðru leyti hannaðar í samræmi við reglur í Rb-blöðum nr. 101 og 201.

6.3.7. Heimilt er að gera þakglugga, ef það skerðir ekki um of burðarþol þaksins. Skulu þeir jafnan sýndir á uppdráttum. Óheimilt er að innrétta íbúð í þakrými þar sem eingöngu er um þakglugga að ræða.

6.3.8. Heimilt er að gera kvisti á húsum. Þó skal samanlögð lengd kvists eða kvista aldrei vera meiri en ⅔ af húshliðinni.

Kvistir á sambyggðum húsum skulu að jafnaði ekki nær lóðamörkum en 1.50 m. Við gerð kvista skal jafnan gæta viðeigandi ráðstafana til eldvarna. Þegar gerðir eru kvistir á gömul hús, skal þess sérstaklega gætt, að þeir falli vel að húsinu hvað þakform, gluggasetningu og efni snertir.

6.3.9. Þegar endurnýjaðir eru gluggar í gömlum húsum, skal þess gætt, að nýju gluggarnir breyti ekki upprunalegu svipmóti hússins.

6.3.10. Ekki má byggja stærri íbúðarhús úr timbri en 300 m², ef húsið er ein hæð, en 150 m², sé það tvær hæðir. Ekki má hafa sjálfstæða íbúð á efri hæð timburhúss.

Í íbúðarhúsum úr timbri skulu jafnan vera lekastraumrofar, sbr. 9.4. í brunamálareglugerð.

6.4. Anddyri, baðherbergi og salerni.

6.4.1. Í hverri íbúð skal vera anddyri, sem ekki sé minna en 1.3 m á hvorn veg, með óhindruðum aðgangi að útidyrum, stigagangi, svalagangi eða stigahúsi.

6.4.2. Sýna skal á uppdrætti fjölbýlishúsa hvar í aðalanddyri megi koma fyrir dyrasíma og póstkassa.

6.4.3. Hverri íbúð skal fylgja a. m. k. eitt herbergi með vatnssalerni og handlaug, er ekki sé minna en 4.0 m² að gólfflatarmáli, og skal það þannig úr garði gert að það henti einnig hreyfihömluðum. Ennfremur skal fylgja baðherbergi eða baðklefi þar, sem komið sé fyrir baðtækjum, a. m. k. steypibaði og handlaug, nema bað og salerni sé haft í sama herbergi. Í baðherbergjum skal vera niðurfall og gólf vatnsheld.

6.4.4. Aðkoma að salerni má ekki vera beint úr stofu, eldhúsi eða borðstofu, nema í íbúðum, sem eru 50 m² eða minni.

6.4.5. Í íbúðum á jarðhæð, sem ætlað er að fullnægja kröfum fyrir hreyfihamlaða, svo og í öðrum íbúðum, sem ætlað er að fullnægja þessum kröfum, skulu salerni og baðherbergi hönnuð í samræmi við reglur í Rb blaði nr. 201. Aðkoma að þesskonar íbúðum og innrétting skal vera þannig hönnuð, að þær henti fólki í hjólastól, sbr. Rb. blað nr. 101.

6.4.6. Þannig skal gengið frá gufubaðstofu, að einangrun sé fullnægjandi gagnvart hita og raka. Loftræsing skal vera nægjanleg og þannig gengið frá dyraumbúnaði, að auðvelt sé að komast út.

6.5. Kjallaraherbergi og geymslur.

6.5.1. Heimilt er að gera einstök íbúðarherbergi í kjallara, ef gólf hans er eigi meira niðurgrafið en 500 mm við gluggahlið og hún eigi nær götu en 3 m, og lofthæð a. m. k. 2.30 m.

6.5.2. Hverri íbúð skal fylgja loftræst geymsla ekki minni en 6 m². Þegar um er að ræða hús, sem er meira en ein íbúð, skal sýnt á uppdrætti, hvaða kjallaraherbergi og sérgreymslur fylgja hverri íbúð og tiltaka stærð þeirra.

Sé íbúðin 50 m² eða minni, eða þar sem sérstaklega stendur á, getur byggingarnefnd heimilað að sérgeymslur séu aðeins 4 m².

6.5.3. Í fjölbýlishúsum skal jafnan komið fyrir hæfilega stórri sameiginlegri geymslu fyrir barnavagna, reiðhjól, sleða o. þ. h. Ennfremur skal séð fyrir sameiginlegu tómstundaherbergi og leikherbergi barna. Þetta sameiginlega rými skal að jafnaði ekki vera minna en 2 m² á íbúð.

6.5.4. Þegar komið er fyrir sameiginlegri geymslu fyrir barnavagna, reiðhjól o. s. frv., sbr. 6.5.3., má víkja frá ákvæðum 6.5.2., þó þannig að sérgeymsla verði aldrei minni en 4 m² fyrir hverja íbúð.

6.6. Kyndiklefar.
Um kyndiklefa, reykháfa, eldstæði o. fl. vísast til kafla 8 í brunamálareglugerð.

6.6.1. Kyndiklefar skulu vera við útvegg með opnanlegum glugga og ólokanlegri útiloftrist. Þar skal vera niðurfall og skolkrani, sbr. kafla 8 í brunamálareglugerð.

6.6.2. Í öllum húsum, öðrum en einbýlis-, tvíbýlis- eða þríbýlishúsum, skal aðeins gengt utan frá í kyndiklefa. Við kyndiklefa skal jafnan vera handslökkvitæki af viðurkenndri gerð.

6.6.3. Kynditæki skal séð fyrir nægilega miklu loftstreymi, um ólokanlega útiloftrist.

6.6.4. Leiðslum frá kyndiklefa skal þannig hagað, að eldhindrunar sé gætt. Byggingarfulltrúi eða slökkviliðsstjóri getur sett nánari reglur um eldstöðvunarspjöld í loftrásum og í stokkum fyrir lofthitunarkerfi og annað, sem máli skiptir varðandi öryggi kyndibúnaðarins.

6.6.5. Sýna skal á uppdrætti hvar komið skuli fyrir kynditækjum og olíugeymum. Olíugeymar skulu vera ryðvarðir og þannig frá þeim gengið, að ekki sé hætta á olíumengun, t. d. drykkjarvatns, sbr. heilbrigðisreglugerð. Kyndiklefar skulu fullnægja ákvæðum 8. kafla brunamálareglugerðar.

6.6.6. Skylt er eigendum að láta stilla kynditæki sín a. m. k. einu sinni á ári og sóthreinsa katla eftir því, sem þörf krefur. Félagsmálaráðuneytið skal í samráði við Brunamálastofnun og Samband ísl. sveitarfélaga setja nánari reglur um framkvæmd eftirlits vegna stillingar og hreinsunar kynditækja.

6.7. Þvottaherbergi.

6.7.1. Hverri íbúð í fjölbýlishúsi skal að jafnaði fylgja aðgangur að loftræstu þvottahúsi og þurrkherbergi með opnanlegum glugga. Gólf þvottaherbergis skal vera vatnshelt með niðurfalli og þannig frá gengið, að ekki skapist hættuleg hálka þegar það blotnar. Loft og veggir skulu þola gufu og raka. Um stærð þvottaherbergja og þurrkherbergja fer eftir mati byggingarnefndar hverju sinni. Ef þvottaaðstaða er í hverri íbúð fjölbýlishúss, getur byggingarnefnd heimilað undanþágu frá kröfunni um sameiginlegt þvottahús og þurrkherbergi.

6.7.2. Hverri íbúð eða húsi skal að jafnaði fylgja hæfilega stór skápur eða geymsla undir nauðsynleg ræstingartæki, að mati byggingarnefndar.

6.8. Sorpgeymslur.

6.8.1. Hverri íbúð skal fylgja aðgangur að sorpgeymslu í húsinu eða í byggingu, sem við það er tengd. Skal við það miðað, að ein sorptunna eða poki fylgi hverju húsi og auk þess ein sorptunna eða tilsvarandi sorpílát, sem heilbrigðisnefnd samþykkir, fyrir hverja íbúð. Byggingarnefnd ákveður stærð sorpgeymslna fyrir önnur hús en íbúðarhús með hliðsjón af notkun viðkomandi húsnæðis.

6.8.2. Op á sorpgeymslu má ekki vera lægra en 1.10 m og breidd ekki minni en 800 mm. Ef nauðsynlegt er, að komist verði inn í geymsluna í sambandi við hreinsun, mega læsanlegar dyr þó ekki vera lægri en 1.80 m á hæð og breidd ekki minni en 1.00 m, og lofthæð ekki minni en 2 m.

6.8.3. Sorpgeymslu skal þannig fyrir komið, að auðvelt sé að komast að henni með þeim tækjum, sem sorphreinsunin notar við flutning á sorpílátum. Byggingarnefnd getur krafist þess, að akfært sé að sorpgeymslu, ef hún telur ástæðu til, t. d. ef um er að ræða stórt hús.

Aðgangur að sorpgeymslu má aðeins vera um hurð utan frá og gólf eigi

meira niðurgrafið en 1.20 m. Sorpgeymslur skulu að jafnaði múrhúðaðar eða þannig frá þeim gengið, að auðvelt sé að þrífa þær og þvo.

6.8.4. Þar, sem fleiri en 4 íbúðir eru um sorpgeymslu, skal hafa skolkrana og niðurfall í henni. Sama hátt skal hafa á, þó að færri íbúðir séu um sorpgeymslu, ef hætta er á, að vatn geti safnast í geymsluna.

6.8.5. Sorpgeymslu skal jafnan loftræsa með ólokanlegri útiloftrist, er sé músa- og rottuheld og loftræsirör upp úr þaki.

6.8.6. Þar, sem sveitarstjórn ákveður að nota sérstaka sorpgáma í stað sorptunna, skal staðsetning og frágangur gámanna háð samþykki byggingarnefndar. Þar, sem sveitarstjórnir ákveða að sorp skuli aðgreint í brennanlegt og óbrennanlegt sorp, skulu sorpílát vera í samræmi við það og merkt sérstaklega.

6.8.7. Þar, sem fleiri en 6 sorptunnur eru í sorpgeymslu, getur byggingarnefnd krafist þess, að geymsla eða tunnurnar séu þannig útbúnar, að auðvelt sé að skipta um tunnur undir sorprennunni, t. d. að tunnurnar séu á hjólagrind, eða á snúanlegri plötu á gólfinu.

6.8.8. Sveitarstjórn er heimilt að setja ítarlegri reglur um sorpgeymslur, sorpílát og sorphirðu.

6.9. Sorprennur.

6.9.1. Í húsum, sem eru 3 hæðir eða hærri, skal koma fyrir sorprennu í stigahúsi eða í tengslum við það.

6.9.2. Sorprenna skal gerð úr varanlegu efni með þéttum samskeytum, sléttum að innan. Aðallögn hennar skal vera lóðrétt, hringlaga að innan og minnsta þvermál vera 400 mm. Greinilögn má vera allt að 300 mm að lengd, enda myndi hún ekki krappara horn en 60° við aðallögn. Hún skal einnig vera hringlaga að innan og þvermál eigi meira en 300 mm.

6.9.3. Utan um hverja sorprennu skal vera steypulag, a. m. k. 100 mm þykkt, og þannig frá því gengið, að rennan haggist ekki.

Bil milli sorpíláts og rennu má aldrei vera meira en 300 mm eða minna en 20 mm.

6.9.4. Hverju sorpopi skal lokað með loftþéttri, lóðréttri hurð úr málmi. Opið skal að jafnaði eigi vera nær gólfi en 1.20 m.

6.9.5. Ef byggingarfulltrúi telur, að frágangur sorprennu og sorpgeymslu sé ófullnægjandi, getur hann ákveðið hverjar ráðstafanir skuli gerðar til úrbóta.

6.9.6. Sorprennur skal loftræsa skv. 7.7.2.1.

6.10. Hús til annarra nota en íbúðar.

6.10.1. Almenn ákvæði.

6.10.1.1. Þegar sótt er um leyfi til að byggja hús til annarra nota en íbúðar, t. d.: samkomuhús, sjúkrahús, skólahús, iðnaðar-, verslunar- og skrifstofuhús o. s. frv., skal miðað við þær reglur, er gilda um íbúðarhús, eftir því sem þær geta átt við, að mati byggingarnefndar.

6.10.1.2. Í slíkum húsum skal séð fyrir fullnægjandi rými fyrir snyrtiherbergi, ræstiklefa, sorpgeymslur og annað nauðsynlegt að dómi byggingarnefndar. Jafnan skal séð fyrir a. m. k. einu salerni ásamt handlaug er henti hreyfihömluðum.

6.10.1.3. Að öðru leyti skulu slíkar byggingar fullnægja kröfum heilbrigðisreglugerðar, brunavarnareglugerðar og öryggiseftirlits, svo og öðrum reglum eftir því, sem við á.

6.10.1.4. Aðkoma að opinberum byggingum, s. s. pósthúsum, verslunum, sjúkrahúsum, skólum, kirkjum, bókasöfnum, sundlaugum, leikhúsum, kvikmyndahúsum,

bönkum, apótekum o. s. frv., skal vera þannig að unnt sé fyrir fólk í hjólastól að komast þar inn og út hjálparlaust. Þar sem því verður viðkomið skal setja upphitun í umferðarstétt næst aðalinngangi hússins. Þess skal jafnan gætt, að auðveld aðkoma sé fyrir sjúkrabíla að aðaldyrum og fyrir sorpbíla að sorpgeymslum.

6.10.1.5. Séu lyftur í opinberum byggingum eða þjónustumiðstöðvum, skal a. m. k. ein þeirra vera þannig hönnuð, að henti hreyfihömluðu fólki í hjólastól.

6.10.2. Samkomuhús.

Um samkomuhús skal gæta ákvæða í 12. kafla í brunamálareglugerð.

6.10.2.1. Í samkomuhúsum, sem að jafnaði eru notuð til leik- eða kvikmyndasýninga, skulu stólar og bekkir vera fastir. Þó skal leyft að hafa lausa stóla í stúkum, sem ekki taka fleiri en 10 áhorfendur. Fjarlægð milli stólaraða, mæld milli sætisbaka, skal vera minnst 800 mm séu setur stólanna hreyfanlegar, en 1.0 m séu þær fastar. Breidd hvers stóls skal eigi vera minni en 500 mm. Hvergi skulu vera fleiri sæti í röð en svo, að mest séu 12 sæti að næsta gangi eða annarri útgönguleið og stólaraðir ekki fleiri en 20. Halli á göngum má ekki vera meiri en 1:10. Breidd ganga milli sætaraða og til hliðar, svo og breidd rýmingarleiða og frágangur allur skal vera í samræmi við 4. og 12. kafla í brunamálareglugerð.

6.10.2.2. Dyr á samkomuhúsum og göngum frá þeim skulu vera a. m. k. 1.0 m breiðar og opnast út og skal hurðin falla þannig að vegg, að útgönguleiðin skerðist ekki. Skal hver sem er ávallt geta opnað dyrnar fyrirvaralaust, sbr. brunamálareglugerð.

6.10.2.3. Á samkomuhúsum skal alltaf hafa að minnsta kosti tvo útganga, þannig fyrir komið, að fólksstraumurinn greinist í tvær gagnstæðar áttir. Útgöngudyr mega ekki vera á sömu hlið húss, nema brunamálastjóri samþykki. Frá stiga að dyrum skal ávallt vera pallur, sem sé að lengd minnst 1.3 sinnum stigabreiddin. Frá áhorfendasvölum skulu vera minnst tveir stigar. Ljósmerkjum skal komið fyrir í stigum og göngum þar sem slökkviliðsstjóri telur nauðsynlegt, sbr. 7.7. í brunamálareglugerð.

6.10.2.4. Leiksvið má ekki útbúa í samkomuhúsum nema með leyfi brunamálastjóra, enda samþykki hann allan útbúnað. Þar skal þó jafnan komið fyrir handslökkvitækjum og vatnslögn, a. m. k. 50 mm víðri með fastri brunaslöngu. Umbúnaður búningsherbergja leikenda, leiktjalda- og búningsgeymslna, skal háður samþykki brunamálastjóra, sbr. 12.9. í brunamálareglugerð.

6.10.2.5. Veggir, gólf og loft í sýningarklefum kvikmyndahúsa skulu vera úr eldtraustu efni, a. m. k. A 60. Eldtraust hurð, a. m. k. A 30, skal vera fyrir klefum, birtuop eða gægjuop skulu vera byrgð með eldtraustu gleri. Aðgangur að sýningarklefa skal aðeins vera um brunastúku, sbr. brundamálareglugerð.

6.10.2.6. Í hverju samkomuhúsi skal vera rými fyrir hjólastóla meðal áhorfendabekkja, er nemur a. m. k. 1% af sætafjölda, þó aldrei færri en eitt.

6.10.2.7. Í samkomuhúsum skal jafnan gert ráð fyrir a. m. k. einu salerni, handlaug og þvagstæði fyrir karla og einu salerni og handlaug fyrir konur, miðað við 50 gesti. Að öðru leyti skal miða við kröfur heilbrigðisreglugerðar í þessu efni. Jafnan skal vera a. m. k. eitt salerni, er henti hreyfihömluðu fólki í hjólastól.

6.10.3. Bifreiðageymslur.

6.10.3.1. Bifreiðageymslur skulu að jafnaði vera úr steini. Byggingarnefnd getur þó

leyft þær úr timbri, eða öðru efni, þar sem hún telur slíkt hættulítið, sbr. 2.1.3. í brunamálareglugerð.

6.10.3.2. Ef bifreiðageymsla er ætluð fyrir fleiri bifreiðir en þrjár, getur byggingarnefnd krafist þess, að henni sé skipt með eldtraustum vegg, sbr. 2.1.3. í brunamálareglugerð.

6.10.3.3. Bifreiðageymslu skal loftræsa. Loftræsingaop skulu vera við gólf og þak. Skal samanlögð stærð þeirra vera a. m. k. 0,10% af gólffleti. Gólf skulu jafnan steypt með vatnshalla að niðurfalli. Í öllum bifreiðageymslum skal vera handslökkvitæki af viðurkenndri gerð.

6.10.3.4. Bifreiðageymsla fyrir eina bifreið skal að jafnaði ekki stærri en 36 m^2 brúttó og vegghæð fyrir miðjum aðaldyrum upp á efri brún plötu, eða efstu brún veggjar ekki meiri en 2.70 m, ef bifreiðageymslan er með flötu þaki. Sé bifreiðageymsluþakið með risi, eða halli meiri en 1:15, skal mesta hæð þaks ekki vera meiri en þarf til að ná múropi í dyrum 2.40 m að hæð, ásamt beranlegum veggfleti ofan dyra. Byggingarnefnd getur þó leyft stærri bifreiðageymslur og hærri, þar sem slíkt veldur ekki verulegri röskun á umhverfi og aðstæður að öðru leyti leyfa.

6.10.3.5. Þegar bifreiðageymsla er inni í húsi eða í tengslum við það, skal hún skilin frá húsinu með eldhindrandi vegg a. m. k. B 60 og skal hann ná upp að ystu þakklæðningu. Dyr má hafa á slíkum vegg, með sjálflokandi hurð, a. m. k. B 30, þó ekki úr svefnherbergisgangi eða kyndiklefa, sbr. 3. og 9. kafla í brunamálareglugerð. Varðandi reglur um frágang bifreiðageymslna sem eru stærri en 100 m^2 vísast til 16. kafla í brunamálareglugerð.

6.10.4. Sumarhús.

6.10.4.1. Sumarbústaðir eða sumarhús eru samkvæmt reglugerð þessari hús, sem aðeins eru ætluð til samfelldrar dvalar að sumri til, en á öðrum árstímum aðeins til styttri dvalar, t. d. yfir helgar.

6.10.4.2. Ekki má reisa sumarhús, nema þar sem skipulag ákveður. Nú er skipulag ekki fyrir hendi og getur sveitarstjórn þá leyft einstaka sumarbústaði að fenginni umsögn Náttúruverndarráðs og Heilbrigðiseftirlits ríkisins og meðmælum Skipulagsstjórnar ríkisins, sbr. 5. gr. í lögum nr. 19/1964.

6.10.4.3. Sveitarstjórn getur sett reglugerð um stærð og gerð húsanna, leyfisgjöld, eftirlitsgjöld og annað, er hún telur máli skipta í því sambandi. Til þess að slík reglugerð öðlist gildi, skal hún staðfest af ráðherra.

6.10.4.4. Sækja skal um leyfi til að byggja sumarhús til byggingarnefndar og skulu uppdrættir gerðir í samræmi við ákvæði byggingarreglugerðar og staðla eftir því sem þær reglur eiga við.

6.10.4.5. Á uppdrætti í mkv. 1:1000 skal sýna afstöðu húss og lóðar og aðkomu að lóð. Gera skal grein fyrir, hvernig aflað skuli drykkjarvatns, og hvernig frárennsli og rotþró verði fyrir komið. Sé um olíuupphitun að ræða, skal gera grein fyrir gerð og staðsetningu olíugeymis.

6.10.4.6. Sumarbústaðalönd skulu að jafnaði ekki vera minni en 2500 m^2, nema í sumarbústaðahverfum, þar sem gert er ráð fyrir rúmgóðum opnum svæðum til almenningsþarfa, þar þurfa lóðir ekki að vera stærri en 1000 m^2. Hús skulu vera a. m. k. 10 m frá lóðarmörkum. Heimilt er að víkja frá ákvæðum þessarar greinar í deiliskipulagi með samþykki skipulagsyfirvalda.

6.10.4.7. Sumarbústaðir skulu gerðir úr timbri eða öðru léttu efni. Skulu veggir og þök a. m. k. vera B 30. Að jafnaði skulu þeir vera á einni hæð og ekki stærri en 50 m^2.

6.10.4.8. Séu eldstæði í sumarbústað, skal gætt ákvæða brunavarnarreglugerðar varðandi umbúnað allan.

6.10.4.9. Sé rafmagn í sumarhúsi, skal vera lekastraumrofi á raflögnum og höfuðrofi á lögn.
6.10.4.10. Í öllum sumarbústöðum skal vera handslökkvitæki af viðurkenndri gerð og stærð.
6.10.4.11. Á a. m. k. einu herbergi skal vera opnanlegur gluggi, er fullnægir kröfum um stærð björgunaropa (0.45 m^2), sbr. brunamálareglugerð.
6.10.4.12. Um sæluhús, fjallaskála, veiðihús, leitarkofa, björgunarskýli o. þ. k. hús, gilda sömu ákvæði og um sumarbústaði, eftir því sem við á.

6.10.5. Atvinnuhúsnæði.
6.10.5.1. Í atvinnuhúsnæði skal lofthæð vera a. m. k. 2.5 m að innanmáli og gluggar að jafnaði það stórir, að þeir svari samanlagt til 1/10 af gólffleti hvers herbergis. Þar, sem sérstaklega stendur á, svo sem fyrir verslanir, vöruhús og frystihús, er heimilt að víkja frá þessu ákvæði, enda uppfylli húsnæðið kröfur reglugerðar nr. 225/1975.
6.10.5.2. Minnsta stærð vinnuherbergja er 7 m^2.
6.10.5.3. Ekki skulu að jafnaði vera fleiri starfsmenn í herbergi en sem svarar til, að 12 m^3 rými sé fyrir hvern starfsmann. Sé um vélræna loftræsingu að ræða, má veita undanþágu frá þessu ákvæði, að fenginni umsögn heilbrigðisnefndar.
6.10.5.4. Á hverjum vinnustað skulu jafnan vera salerni, þvagstæði og handlaugar í samræmi við kröfur heilbrigðisreglugerðar. Jafnan skal á hverjum vinnustað vera eitt salerni ásamt handlaug, er henti hreyfihömluðum.
6.10.5.5. Þar, sem starfsfólk þarf að hafa fataskipti áður en það hefur vinnu sína, skal séð fyrir sérstöku húsnæði til slíks með skápum og aðstöðu til þvotta og steypibaða og fer um stærð og fyrirkomulag eftir mati byggingarfulltrúa, ef ekki eru nánari ákvæði í gildi varðandi aðbúnað á vinnustað í heilbrigðisreglugerð eða öðrum samþykktum.
6.10.5.6. Þegar sótt er um byggingu verksmiðjuhúsa, frystihúsa, fiskmjölsverksmiðja o. þ. h. húsa, skal jafnan leita umsagnar brunamálastjóra og Heilbrigðiseftirlits ríkisins.

6.10.6. Gripahús og önnur hús vegna landbúnaðar.
6.10.6.1. Gripahús, hlöður, verkfærageymslur og önnur hús og mannvirki í sambandi við landbúnað skulu eingöngu reist á lögbýlum, eða á þeim svæðum, sem skipulag ákveður.
6.10.6.2. Við hönnun slíkra bygginga skal farið eftir ákvæðum byggingarreglugerðar, eftir því sem við á, að mati byggingarfulltrúa, heilbrigðisreglugerðar, reglugerðar um brunavarnir og annarra laga og reglugerða eftir því sem við á. Varðandi gripahús skal höfð hliðsjón af þeim reglum er Byggingarstofnun landbúnaðarins kann að setja um slíkar byggingar.
6.10.6.3. Byggingarnefnd er heimilt, með samþykki Byggingarstofnunar landbúnaðarins, að veita minni háttar frávik frá byggingarreglugerð fyrir gripahús, hlöður o. þ. h. hús.
6.10.6.4. Þegar sótt er um byggingu húsa vegna landbúnaðar, skal jafnframt gerð grein fyrir vatnsbóli, aðkomu, rafmagni, frárennsli og rotþróm, sbr. 3.11. eftir því, sem ástæða er til. Sama á við um gróðurhúsabýli, fiskeldisstöðvar og önnur smábýli.

6.10.7. Olíu- og bensínstöðvar og olíugeymar.
6.10.7.1. Ekki má byggja afgreiðslustöðvar fyrir olíu- og bensínstöðvar, nema þar sem skipulag ákveður. Jafnan skal hverju sinni leita umsagnar Brunamála-

stofnunar ríkisins og Heilbrigðiseftirlits ríkisins, og er umbúnaður háður samþykki þessara aðila, sbr. 1.1.5. í brunamálareglugerð.

6.10.7.2. Nú er sótt um leyfi til að byggja afgreiðslustöð fyrir olíu- og bensín, en skipulag er ekki fyrir hendi og er sveitarstjórn þá heimilt að veita slíkt leyfi, að fengnu samþykki Skipulagsstjórnar ríkisins, enda sé staðsetning, umbúnaður og frágangur allur háður samþykki Heilbrigðiseftirlits ríkisins og Brunamálastofnunar ríkisins.

6.10.7.3. Birgðageymslur fyrir gas, sprengiefni, olíu, bensín o. þ. h. vörur, eru ávallt háðar samþykki Skipulagsstjórnar ríkisins, Brunamálastofnun ríkisins og Heilbrigðiseftirlits ríkisins.

6.10.8. Hjólhýsi og tjaldvagnar.
Ekki mega hjólhýsi eða tjaldvagnar standa lengur á sömu lóð en einn mánuð án sérstaks leyfis byggingarnefndar. Byggingarnefnd getur sett reglur um stöðuleyfi hjólhýsa, m. a. varðandi vatn, frárennsli og sorphirðingu, en að öðru leyti skal gætt ákvæða reglugerðar nr. 140/1974 um tjald- og hjólhýsasvæði.

6.10.9. Sundlaugar.
Ekki má setja upp eða byggja sundlaugar, nema að fengnu leyfi byggingarnefndar. Hún getur sett sérstakar reglur varðandi öryggisbúnað við þær, s. s. að lóðin eða laugin sé girt a. m. k. 0.9 m hárri girðingu, sem lítil börn komast ekki í gegnum, og sjálflokandi hliði sem lítil börn geta ekki opnað. Við gerð sundlauga eða útibaðstaða fyrir almenning skal gætt ákvæða heilbrigðisreglugerðar og öryggisákvæða, m. a. að hvergi sé hætta á hálku á stéttum eða gólfum.

6.10.10. Almenn tjaldstæði.
Sveitarstjórn getur heimilað, að komið sé á fót almennum tjaldstæðum fyrir tjöld, tjaldvagna og hjólhýsi þar, sem ákveðið er í skipulagi, enda séu uppfylltar lágmarkskröfur um hreinlætisaðbúnað, brunavarnir og frárennsli, sbr. reglugerð nr. 140/1974. Sveitarstjórn getur sett nánari reglur um slík svæði og notkun þeirra. Þar, sem Náttúruverndarráð kemur á fót almennum tjaldstæðum fyrir tjöld og hjólhýsi, getur sveitarstjórn heimilað því að setja nánari reglur um notkun svæðisins, enda fari Náttúruverndarráð með stjórn slíkra svæða í samráði við sveitarstjórn og heilbrigðiseftirlit.

7. kafli.

Efni og gerð húsa.

7.1. Jarðvegur og undirstöður.

7.1.1. Undirstöður skulu þannig hannaðar og byggðar, að ekki verði tjón á byggingunni af völdum sigs eða frostlyftingar og að grunni nærliggjandi mannvirkja sé ekki raskað.

7.1.2. Undirstöður skulu ná niður á frostfrítt dýpi, eða a. m. k. 1.2 m niður fyrir endanlegt jarðvegsyfirborð við útveggi, nema tryggt sé að grunnur sé á frostþolnu fyllingarefni.

7.1.3. Ef undirstöður eiga að hvíla á fyllingu, skal sýna fram á með viðurkenndum prófunaraðferðum, sem byggingarnefnd metur gildar, að fyllingin þoli þá áraun, sem henni er ætlað, eða að mannvirkið sé þannig hannað, að það þoli þær hreyfingar sem áætlaðar eru skv. jarðtæknilegri rannsókn.

7.1.4. Minnsta breidd undirstaðna sé 200 mm og skulu þær aldrei ganga skemur en 300 mm niður fyrir efri brún botnplötu ef um klöpp er að ræða.

7.1.5. Ef grunnstæði er að öðru leyti gott, getur byggingarfulltrúi leyft, að undirstöður hvíli beint á frostþolnum jarðvegi eða þjappaðri fyllingu.

7.1.6. Ef byggt er upp að húsi, skal þess gætt að undirstöður hússins, sem fyrir er, raskist ekki og getur byggingarfulltrúi krafist þess, að gerðar séu sérstakar ráðstafanir vegna þess.

7.1.7. Undirstöður skulu vera úr steinsteypu og skal þykkt þeirra valin í samræmi við burðarþol jarðvegs og það álag, sem þær eiga að flytja.

7.1.8. Þar til fyrir liggja leiðbeiningablöð um grundun frá Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins og ekki eru gerðar sérstakar rannsóknir á burðarþoli, né sýnt að annað sé réttara, sbr. 7.1., skal nota eftirfarandi töflu fyrir leyfilegt meðalálag á grunn:

Tegund grunns:	Mesta grunnálag: t/m²	MN/m²
Klöpp	80—200	0.8 —2.0
Móhella	30— 80	0.3 —0.8
Leir, þurr og fastur	15— 20	0.15—0.20
Leir, laus	7— 15	0.07—0.20
Leir, mjúkur	3	0.03

7.1.9. Fyrir möl, sand, fínan sand og siltur fer leyfilegt álag eftir hæð grunnvatnsyfirborðs, breidd undirstöðu og jarðvegsdýpt við undirstöðu.

$$\sigma_m = B \cdot N \left(1 - \frac{B}{3L}\right) \leqq \sigma_m \text{ max}^*$$

B
3L
(*sjá aftasta dálk í töflu)

B = Breidd undirstöðu í m
L = Lengd undirstöðu í m
N = Tölugildi, sbr. töflu.

Jarðvegur	H[1] m	N(t/m³) D lm σm	N(t/m³) D lm ≧2m	Hámarksþrýstingur σmmax
Möl og grófur sandur (kornstærð aðallega 20—2 mm)	0	17	29	60
	≧2B	27	47	
Sandur: Fastur (kornastærð aðallega 2—0.2 mm)	0	13	22	50
	≧2B	20	35	
Laus	0	8	13	30
	≧2B	12	21	
Fínn sandur og siltur: Fastur (kornstærð aðallega 0.2—0.02 mm)	0	10	17	40
	≧2B	16	28	
	0	4	8	20
	≧2B	7	12	

1) H merkir minnstu dýpt grunnvatnsyfirborðs undir botni undirstöðunnar. Ef hæsta grunnvatnsyfirborð er fyrir ofan undirstöðubotn, reiknast H=O. Fyrir gildi á milli O og B finnst N í beinu hlutfalli.

2) D merkir minnstu jarðvegsdýpt niður að undirstöðusóla. Fyrir milligildi á D finnst N í beinu hlutfalli.

7.1.10. Þegar um er að ræða þjappaðar fyllingar undir undirstöður, má nota töflu 7.1.9., enda séu hámarksgildin í töflunni lækkuð um 30%.

7.1.11. Við mat á leyfilegu grunnálagi skal þess gætt, að ekki sé burðarminni jarðvegur dýpra.

7.1.12. Á uppdrátt af undirstöðum skal rita álag á grunn í MN/m^2, sbr. 1.14.

7.1.13. Þegar um stórhýsi er að ræða, eða þar sem vafi leikur á burðarþoli grunns, getur byggingarfulltrúi krafist, að framkvæmd verði sérstök jarðtæknileg rannsókn á sigeiginleikum og styrkleika jarðvegsins.

7.2. Efni og burðarþol bygginga.

7.2.1. Hús og önnur mannvirki skulu jafnan gerð úr efnum, sem þola íslenskt veðurfar og standast aðrar áraunir, sem ætla má að húsið eða mannvirkið geti orðið fyrir.

Ákvæði íslenskra og norrænna staðla skulu í þessu tilliti teljast lágmarksákvæði, sbr. 1.7. og 1.9.

7.2.2. Byggingarefnasölum er skylt að láta gæðaprófa efni, tæki og byggingarhluta, sem þeir bjóða til sölu, eða leggja fram vottorð um slíka prófun.

Gæðaprófanir skulu gerðar hjá Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins (Rb), viðurkenndum stofnunum á Norðurlöndum eða öðrum prófunarstofnunum sem Rb. viðurkennir.

Efni, tæki og byggingarhlutar, sem hlotið hafa a. m. k. tveggja ára reynslu hér á landi, falla ekki undir þessi ákvæði. Um staðlaðar brunaprófanir sjá 7.5.6. í brunamálareglugerð.

7.2.3. Við ákvörðun álags gilda ákvæði ÍST 12 og 13, en varðandi efnisþol gilda ákvæði ÍST 10. Við hönnun bygginga skal hafa til hliðsjónar ÍST 14, 15 og 16, auk annarra staflíða, sem Iðntæknistofnun Íslands samþykkir, sbr. 1.8. og 1.9.

7.2.4. Steinsteyptir útveggir og önnur óvarin steinsteypt burðarvirki.

Í steinsteyptum útveggjum, sem ekki eru varðir með veðurþolnum klæðningum, (múrhúðun telst ekki fullnægjandi), og í öðrum mikilvægum byggingarhlutum, sem eru óvarðir gegn úrkomu, skal steinsteypan, auk ákvæða ÍST 10, uppfylla eftirfarandi skilyrði:

a. Steypuefni sé óvirkt fyrir alkalí-kísil efnabreytingu, eða að þensla þess skv. ASTM-C 277 sé minni en 0.05% eftir 6 mánuði, eða minni en 0.1% eftir 12 mánuði. Rannsókn á alkalí-kísilþenslu skal framkvæmd af Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins.

Um alkalí-kísil virkni steypuefnis vísast til Rb blaðs nr. Eq-005.

b. Steypuefnissala er skylt að láta fara fram athugun á því, hvort efni það, sem hann selur í þessu skyni, fullnægi ofangreindum skilyrðum og skal hann láta byggingarfulltrúa í té skriflegt vottorð um það frá Rb, þegar þess er krafist.

Ef efni er tekið úr sjó, skal koma fram á vottorði frá Rb hvort og að hve miklu leyti sé nauðsynlegt að þvo steypuefnið.

c. Ef nauðsynlegt er að þvo steypuefni eða nota sérstaka tegund af sementi til að skilyrði í lið a verði fullnægt, skulu sýni, sem send verða Rb til rannsóknar, þvegin á sama hátt og rannsökuð með samskonar sementi.

d. Steinsteypugæði skulu vera minnst S-200 skv. ÍST 10.

e. Loftinnihald steypunnar á blöndunarstað skal vera minnst 4.5%.

7.2.5. Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins skal annast gæðamat sements, steypuefnis og steinsteypu, eftir því sem þörf krefur.

7.2.5.1. Leyfi til reksturs steypustöðva er háð ákvæðum ÍST 10, grein 7.11.2., og að fenginni jákvæðri umsögn Rb.

7.2.5.2. Ef steinsteypa uppfyllir ekki skilyrði 7.2.4., skal byggingarfulltrúi banna sölu og notkun hennar.

7.2.5.3. Ef sement fullnægir ekki lágmarkskröfum um gæði, skv. ÍST 9, skal Rb þegar í stað tilkynna það félagsmálaráðuneytinu.

7.2.5.4. Byggingarfulltrúi getur sett sérstakar kröfur um frágang steypumóta, s.s. vasa undir gluggum og á veggjum, sem þétt járnagrind er í.

7.2.6. Timbur, sem nota á í burðarvirki, skal uppfylla kröfur ÍST 15 eða tilsvarandi norrænna staðla.

7.2.6.1. Minnstu kröfur eru að timbrið sé ekki lakara en kveðið er á í V. flokki, „kvinta", en V. flokkur jafngildir sem næst „Ö-virki" á Norðurlöndum.

7.2.6.2. Timbrið má ekki vera gegnumsprungið eða innihalda greinilegan týrvið. (Týrviður myndast ef tré verður fyrir áverka í vexti og harpix leitar í sárið, slíkur viður einkennist jafnan af miklu harpixhlaupi og umviði, óreglulegur vöxtur, óregluleg sveipmyndun í viðjartrefjum). Langsum trefjahalli má ekki vera meiri en 1:5.

7.2.6.3. Kvistur í kanthlið (mjófleti þversniða), má ekki vera yfir 80% af breidd kantsins. Í minni þversniðum en 50x100 mm, má kvistastærð ekki vera yfir 50% af breidd kants eða flatar.

7.2.6.4. Ef timbrið uppfyllir ofangreindar kröfur, má reikna með eftirfarandi efnisstyrk í MPa:

Beygjustyrkur	$\sigma_b =$	11.0
Þrýstistyrkur	$\sigma_{t\parallel} =$	10.0
Togstyrkur	$\sigma_{s\parallel} =$	5.0
Skerstyrkur	$\tau_{\parallel} =$	1.5
Svigunarstuðull	$E_{\parallel} =$	7000.0

Efnisstyrk má auka um 10% og svignunarstuðul um 20% fyrir ása, gólfbita og veggstoðir, ef millibil þeirra er < 600 mm og ef álag dreifist jafnt, t. d. vegna klæðningar (borðaklæðning).

7.2.7. Óvarið timbur má ekki nota í burðarvirki, þar sem rakastig lofts getur iðulega farið yfir 20% í RF, sbr. ÍST 15. Í slíkum tilfellum skal nota gegnvarið timbur.

7.2.8. Stál og stálvirki.

Stál skal fullnægja kröfum ÍST 16, sbr. 1.8.

Stál, sem nota á í burðarvirki, skal verja gegn ryði með galvanhúð, blýmenju eða á annan viðurkenndan hátt. Málmfestingar, sem gegna mikilvægu burðarhlutverki, skulu varðar á sama hátt.

Um vörn berandi stálvirkja gegn eldi vísast til brunamálareglugerðar.

7.2.9. Um svignun burðarvirkja almennt.

Eftirfarandi kröfur gilda um hámarkssvignun (U_{max}), (L = spennivídd):

1. Þök, milligólf og útveggir.

a. Heildarálag ..... $U_{max} = \frac{L}{200}$

b. Hreyfanlegt álag.
Þar, sem strangar kröfur eru gerðar til útlits og stífleika (milligólf í íbúðum) ..... $U_{max} = \frac{L}{500}$

Fyrir múrhúðuð, eða plötuklædd loft ..... $U_{max} = \frac{L}{400}$

Þar, sem útlit og svignun skiptir minna máli, t. a. m. í vörugeymslum og verkstæðum ..... $U_{max} = \frac{L}{300}$

2. Útkragaðir byggingarhlutar fyrir heildarálag ..... $U_{max} = \frac{L}{150}$

7.2.10. Þar, sem því verður við komið, skulu yfirhæðir láréttra byggingarhluta vera $U = {}^{U}_{G+1/2}\,{}^{U}_{N}$ þar sem $^{U}_{G}$ = svignun vegna eiginþyngdar og
= svignun vegna hreyfanlegs álags og er þá vindur ekki meðtalinn.

7.2.11. Jafnan skal þess gætt, að svignun burðarvirkja valdi ekki skemmdum á öðrum byggingarhlutum.

7.2.12. Við útreikninga á svignun timburvirkja er heimilt að taka tillit til samverkunar 4ra eða fleiri burðarbita, ef millibil þeirra er 600 mm.

7.2.13. Samverkun burðarbita telst fullnægjandi, ef þeir eru þéttklæddir að ofan eða neðan með mótaborðum, 10 mm þykkum, vatnsþolnum, trjákenndum plötum eða tilsvarandi, og skeyting timburs eða platna er forskotið þannig, að a. m. k. helmingur klæðningarinnar sé heill yfir sérhvern burðarbita.

7.2.14. Við byggingu húsa skal tryggt, að stöðugleiki þeirra á byggingartímanum sé fullnægjandi. Bráðabirgðamannvirki, s.s. steypumót, vinnupallar, afstífingar o. s. frv., skulu hafa fullnægjandi styrk. Við byggingu þaka skal gætt ítrustu öryggissjónarmiða, svo að ekki sé hætta á að fólk geti fallið út af þökum eða stigið gengnum þakklæðningar.

7.2.15. Byggingarfulltrúi getur krafist þess, að eftirrit af öllum teikningum og útreikningum um burðarþol verði lögð fram. Auk þess, að gerðir séu sérstakir útreikningar, er varða stöðugleika bygginga og festingar byggingarhluta, t. d. við einingahús, vegna festinga þaka, þakefna o. fl.

7.2.16. Byggingarfulltrúi getur krafist sérstakra útreikninga, ef búast má við að mannvirki geti orðið fyrir óvenjulegu ytra eða innra álagi s.s. vegna rakaþenslu, hitaþenslu eða brunaþenslu.

7.3. Brunaþol.

7.3.1. Um brunavarnir og brunamál gildir reglugerð um brunavarnir og brunamál nr. 269/1978.

7.3.2. Skylt er að láta fara fram brunatæknilega hönnun á húsgerðum, sem ekki er fjallað um sérstaklega í brunamálareglugerð, þegar byggingarfulltrúi eða brunamálastjóri krefjast þess. Hönnunin er háð samþykki brunamálastjóra og skal m. a. taka til og byggjast á eftirfarandi þáttum:

1. Brunaálagi.
2. Loftræsingarskilyrðum brunans.
3. Brunamótstöðu byggingarhluta.
4. Stöðugleika húsa í bruna.
5. Fjarlægðum til slökkviliðs, aðgangi að slökkvitækjum og aðstöðu til slökkvistarfa.
6. Viðbrögðum gólfs, vegg- og þakklæðninga í bruna.
7. Útbreiðsluhætti brunans bæði innan og utan byggingarinnar.
8. Áhrifum reyks og eitraðra lofttegunda.
9. Sprengjuhættu.
10. Rýmingarleiðum.

7.3.3. Byggingarhlutar, einangrun og efni til klæðninga.

7.3.3.1. Byggingarhlutar skulu tengdir saman á þann hátt, að þeir séu sem heild ekki verr varðir frá brunatæknilegu sjónarmiði en hver einstakur byggingarhluti.

7.3.3.2. Í húsum, sem eru 2—4 hæðir eða lægri en 12 m á efstu plötu, skulu berandi byggingarhlutar, svo sem útveggir, berandi innveggir, bitar, súlur og hæðaskil (plötur), þar með taldar svalir og svalagangar, vera eldtraustir af gerð A 60 a. m. k. Í húsum sem eru 5 hæðir eða hærri, eða þar sem efsta gólf er meira en 12 metra yfir jörð, skulu burðarvirki á 12 efstu metrunum miðað við gólf efstu hæðar vera eldtraust af gerð A 60 a. m. k. Burðarvirki hæða þeirra, sem neðar eru skulu vera eldtraust af gerð A 120 a. m. k., sbr. 7.1.2. í brunamálareglugerð.

7.3.3.3. Þök skulu þannig gerð, hvað frágang og efni varðar, að þau séu eldtreg a. m. k. Ysta þakklæðning skal vera æskileg frá brunatæknilegu sjónarmiði.

7.3.3.4. Brennanlega einangrun t. d., frauðplast, skal eldverja með klæðningu í flokki 1 og 2. Ef klæðning er í flokki 2 skal miða þykkt hennar við, að holrúm sé á bak við klæðningu. Efstu plötu í ónotuðum rishæðum má þó einangra með frauðplasti án eldvarnarlags.

7.3.3.5. Ekki má nota brennanlega einangrun í samkomuhús, skóla, verslunarmiðstöðvar, eða önnur þau hús, þar sem vænta má mannsafnaðar, nema á undirlag úr steinsteypu, eða öðru jafngóðu A efni. Slík einangrun skal liggja þétt að undirlaginu, án holrúms. Hana skal eldverja með klæðningu í flokki 1. Sama gildir um hús til annarra nota, ef um verulega eldhættu er að ræða, að dómi Brunamálastofnunar ríkisins.

7.3.3.6. Bannað er að nota frauðplast eða önnur plastefni með svipaða brunatæknilega eiginleika sem loft- eða veggklæðningu eða fastar skreytingar.

7.3.3.7. Aðalburðarvirki skulu hafa meiri brunamótstöðu en húshlutir þeir, sem á þeim hvíla. Þakbitar eða sperrur skulu t. d. þola eld lengur en þakásar eða þakklæðning, án þess að bresta.

7.3.3.8. Við burðarþolsútreikninga á burðarvirkjum úr tré eða límtré skal gera ráð fyrir, að berandi þversnið þynnist um 35 mm/klst. (bæði hæð og breidd þversniðsins). Styrkleikaákvörðun skal miða við það, að eftir einnar klukkustundar bruna sé spennan í hinu skerta þversniði ekki meiri en 2 × leyfileg spenna við óskert þversnið. Þegar um súlur er að ræða, má svignunartala ekki vera hærri en 170. Þar að auki skal óskert þversnið súlu ekki vera minna en hér segir:

90 × 90 mm fyrir flokk B30.
140 × 140 mm fyrir flokk B60.
190 × 190 mm fyrir flokk B90.

Samsvarandi tölur fyrir bita eru:

Brunatæknilegur flokkur	B30			B60		
Þykkt bita í mm	90	140	190	140	165	190
Hæð bita í mm	300	200	150	600	500	400

7.3.3.9. Seljandi byggingarefna, byggingarhluta eða tækja, sem haft geta áhrif á öryggi húss gegn eldi, er skyldur að afla nauðsynlegra upplýsinga um brunatæknilega eiginleika þeirra og láta Brunamálastofnun ríkisins þær í té. Upplýsingar skulu vera frá viðurkenndum óháðum brunatæknilegum tilraunastofum, sbr. 7.5.6. í brunamálareglugerð.

Þar til fullnægjandi prófunaraðstöðu hefur verið komið upp hér á landi, skal yfirleitt við það miðað, að byggingarefni hljóti viðurkenningu hér, ef það er samþykkt af brunamálayfirvöldum í einhverju hinna Norðurlandanna, sbr. 7.5.7. í brunamálareglugerð.

7.3.3.10. Um brunaþol byggingahluta og klæðninga gildir:

Húsgerð og húshlutar	Brunaþolsflokkur byggingarhluta	Klæðningaflokkur útveggir, innveggir, loft	
Einbýlishús:			
Berandi byggingarhlutar	B 30		fl. 2
Léttir útveggir, ekki berandi	B 30		fl. 2
Veggur milli íbúðar og bílskúrs	B 60	Sérbyggðir,	fl. 2
		áfastir eða innbyggðir	fl. 1
Fjölbýlishús:			
Berandi byggingarhlutar og veggir milli íbúða	A 60 B 90<8 hæðir	Utanhúskl. Innanh.kl.	fl. 1
		<8 h. Innanh.kl.	fl. 2
		>8 h.	fl. 1
Léttir, ekki berandi útveggir	B 60	do.	
Stigahús	A 60		fl. 1
Hótel — samkomuhús — skólar — dagv.st. — verslanir:			
Burðarvirki í einnar hæðar húsum	B 60	Sjá brunamálareglugerð	
Einnar hæðar iðnaðar- og geymsluhúsnæði:			
Plata yfir kjallara, stigar	A 60		fl. 1 (heimild til undanþágu fl. 2)
Stórar bílageymslur			
Byggingarhl., sem skilja frá öðru rými	A 60		fl. 1
Hlöður, peningahús, verkfærageymslur:			
Skilveggur milli hlöðu og 200 m² peningshúss	A 120		

7.4. Hljóðeinangrun.

7.4.1. Hús skulu þannig hönnuð, að fullnægjandi hljóðvist („lydklima“) fáist, einkum með tilliti til heilbrigðisákvæða.

7.4.2. Hús skulu þannig úr garði gerð, að dreifing loft- og högghljóða samræmist þeirri starfsemi, sem húsið vistar.

7.4.3. Einstök rými og vinnusalir skulu þannig úr garði gerð, að fullnægjandi skilyrði séu til þess, að tal manna heyrist og skiljist.

7.4.4. Ef ástæða þykir til að kanna, hvort fullnægjandi hljóðeinangrun hafi náðst, skulu notaðar aðferðir skv. ISO/R 140, ISO/R 266 og ISO/R 717 (ISO = International standard organization).

7.4.5. Lofthljóðeinangrun.

7.4.5.1. Milli sambyggðra einbýlishúsa, þ. e. parhúsa, raðhúsa o. þ. h. má ekki steypa einfaldan vegg. Skil skulu vera lofthljóðeinangrandi a. m. k. I_a = 55 dB. (Dæmi 2 × 125 mm steinsteypa með högghljóðeinangrun á milli, (ísogs-einangrun)).

7.4.5.2. Milli herbergja í aðliggjandi íbúðum í fjölbýlishúsum og milli íbúða og sameiginlegs rýmis (ganga, stigahúsa o. s. frv.) skulu vera lofthljóðeinangrandi skil minnst I_a = 52 dB (Dæmi: 150 mm steinsteyptir veggir og 180 mm steinsteypt plata með múrhúðun).

7.4.5.3. Milli herbergja í íbúðum og sameiginlegs rýmis, sem er aðskilið með sameiginlegum vegg með hurð, skal hurðin hljóðeinangra minnst 30 dB og veggurinn með hurð skal minnst vera I_a = 39 dB.

7.4.5.4. Milli íbúða og rýmis þar, sem verulegur hávaði getur myndast, t. d. rými, sem notað er til sameiginlegra þarfa (þvottahús, leikherbergi, kyndiklefar), eða þar, sem önnur óskyld starfsemi fer fram (verslun, veislusalur, verkstæði, veitingahús o. s. frv.), skal komið fyrir hljóðeinangrandi skilum minnst I_a = 60 dB.

7.4.6. Högghljóðeinangrun.

7.4.6.1. Í sambyggðum einbýlishúsum (parhúsum, raðhúsum, keðjuhúsum, garðhúsum o. s. frv.) skulu hæðaskil, gólf á fyllingu eða yfir kjallara eða skriðrými, þannig byggð, að högghljóðstig í aðliggjandi íbúðarhúsnæði sé mest I_i = 58 dB. Í baðherbergjum, salernum og geymslum má högghljóðstig vera allt að I_i = 63 dB.

7.4.6.2. Í byggingum með fleiri en einni íbúð (fjölbýlishúsum) skulu hæðarskil, þaksvalir, svalagangar og stigar þannig gerð, að högghljóðstig í nærliggjandi íbúðum sé mest I_i = 63 dB. Svalir og hæðaskil yfir baðherbergjum salernum, geymslum o. þ. h. skulu vera þannig úr garði gerð, að högghljóðstig í nærliggjandi íbúðum verði ekki meira en I_i = 68 dB. (Dæmi: 180 mm steinsteypt plata með múrhúðun og 2.5 mm gólfdúk á 2.0 mm korkundirlagi, 4 mm kork, eða a. m. k. 3.0 mm teppi.)

7.4.6.3. Hæðaskil í rýmum þar, sem mikill hávaði getur myndast, sbr. 7.4.5.4., skulu þannig gerð, að högghljóðstig í aðliggjandi íbúðarhúsnæði sé mest I_i = 54 dB.

7.4.7. Ómtími.

7.4.7.1. Í sameiginlegu stigahúsi með aðgang að fleiri en 4 íbúðum skal komið fyrir hljóðeinangrun (ísogs-einangrun) þannig að ómtími við 500 HZ tíðni og þar yfir verði ekki lengri en 1½ sekúnda.

7.4.7.2. Á sameiginlegum gangi með aðgang að fleiri en 2 íbúðum skal ómtími við 500 HZ og þar yfir ekki vera lengri en ein sekúnda.

7.4.8. Hávaðastig.

7.4.8.1. Hávaðastig af völdum tæknibúnaðar, s.s. frárennslis- og neysluvatnslagna, lyftu, loftþjöppun, loftræsibúnaðar, kynditækja, þvottavéla og uppþvottavéla, má ekki vera meira en 35 dB (A) í nærliggjandi íbúðum. Þó má hávaðastig í nærliggjandi eldhúsi vera allt að 40 dB (A).

7.4.8.2. Ofnar í sameiginlegu hitakerfi mega ekki valda meiri hávaða en 30 dB (A).

7.4.8.3. Þar sem pípur liggja í gegnum loft eða veggi, skulu raufir vera svo víðar, að pípurnar snertir þær hvergi, og skal vandlega þétt á milli með teygjanlegu þéttiefni.

Rörstútar í vegg eða gólfi skulu slitnir frá steypu með einangrandi efni.

7.4.9. Hljóðleki.

7.4.9.1. Tengingar milli veggja eða hæðarskila skulu vera þéttar og þannig úr garði gerðar, að ekki verði of mikil hjáleiðni eða hljóðleki milli íbúða eða herbergja.

7.4.9.2. Léttir útveggir (fyllingaveggir) og innveggir eða létt hæðaskil mega ekki ganga óslitin milli aðskildra íbúðaeininga eða frá íbúð yfir í stigahús og tilsvarandi fúgur milli léttra milliveggja og hæðarskila skulu vera teygjanlegar.

7.4.9.3. Veggi milli íbúða í fjölbýlishúsum og sambyggðum húsum (raðhúsum, parhúsum, keðjuhúsum, garðhúsum o. s. frv.) má ekki skerða með raufum, fyrir rörlagnir nema brýn nauðsyn beri til, og má skerðingin aldrei vera meiri en sem svarar til ¼ af þykkt veggjarins, og skal einangra raufina að innan með a. m. k. 10 mm glerull.

7.4.10. Byggingarfulltrúi getur sett strangari reglur og krafist sérstakrar hljóðtæknilegrar hönnunar í húsnæði þar sem miklar kröfur eru gerðar til hljóðeinangrunar, svo sem í hótelum, skólahúsnæði, sjúkrahúsum, hljómleikahúsum, íþróttahúsum, kvikmyndahúsum, bókasöfnum o. s. frv., eða þar sem miklar kröfur eru gerðar til hljóðdeyfingar, s.s. í frystihúsum og öðrum vinnustöðum þar, sem um hávaðasamar vélar er að ræða. Sömuleiðis getur byggingarfulltrúi krafist mælinga á hljóðeinangrunargildi einstakra byggingarhluta.

7.4.11. Að öðru leyti skal hvarvetna gætt ákvæða heilbrigðisreglugerðar og annarra reglna, sem heilbrigðisyfirvöld setja um leyfileg hávaðamörk.

7.5. Hitaeinangrun.

7.5.1. Hús skulu einangruð með þannig efnum og á þann hátt, að sköpuð séu fullnægjandi heilbrigðis- og hollustuskilyrði og að komist verði hjá óþarfa orkueyðslu.

7.5.2. Við útreikninga á kólnunartölum húsa og húshluta skal höfð hliðsjón af ÍST 66, þó með þeim breytingum, að í stað ákvæða um hæstu leyfilegu kólnunartölur, sbr. kafla 2.2 í staðlinum, skuli eftirfarandi ákvæði gilda sem hæstu leyfilegu kólnunartölur fyrir íbúðarhús og hús þar sem svipaðar kröfur eru gerðar til raka og hitastigs:

	k-gildi W/m²C°
A. Á hitaveitusvæðum:	
1. Útveggur þyngri en 100 kg/m²	0.55
2. Útveggur léttari en 100 kg/m²	0.45
3. Þak, burðarvirki úr steinsteypu	0.30
4. Þak, burðarvirki úr tré	0.30
5. Gólf yfir óupphituðum kjallara	0.45
6. Gólf sem útiloft leikur um	0.30
7. Gólf á fyllingu	0.40
B. Utan hitaveitusvæða:	
1. Útveggir þyngri en 100 kg/m²	0.50
2. Útveggir léttari en 100 kg/m²	0.45
3. Þak, burðarvirki úr steinsteypu	0.20
4. Þak, burðarvirki úr tré	0.20
5. Gólf yfir óupphituðum kjallara	0.30
6. Gólf sem útiloft leikur um	0.20
7. Gólf á fyllingu	0.30

7.5.3. Hæstu leyfilegu kólnunartölur útveggja að meðtöldum gluggum eru sem hér segir:
Fyrir íbúðarhús, og hús þar sem svipaðar kröfur eru gerðar til hita, á hitaveitusvæðum 1.0
Fyrir íbúðarhús og tilsvarandi hús utan hitaveitusvæða 0.8

7.5.4. Á byggingarnefndarteikningum skulu ávallt tilgreindar kólnunartölur fyrir gólf og þök, ennfremur vegið meðalgildi kólnunartalna allra útveggja með gluggum og hurðum, sbr. 7.5.2. og 7.5.3.

7.5.5. Í íbúðarhúsum og öðrum húsum þar, sem gerðar eru svipaðar kröfur um hita- og rakastig, skal að jafnaði vera tvöfalt eða þrefalt gler í gluggum. Heimilt er byggingarnefnd þó að leyfa einfalt gler í gluggum neðstu hæða verslana.

7.5.6. Þegar um önnur hús en íbúðarhús eða hús þar sem svipaðar kröfur eru gerðar til hita er að ræða, skal einangrun gerð með hliðsjón af 7.5.2. og þeirri starfsemi sem fer fram í húsinu, sbr. ÍST 66, 2.4.

7.5.7. Við hönnun og útfærslu á einangrun húsa skal þess gætt, að raka- og vindvarnir séu fullnægjandi svo raki og loft rýri ekki einangrunargildi. Um útfærslu á raka- og vindvörnum vísast til Rb blaðs nr. K. 101. Ennfremur skal þess gætt, að hvergi sé svo mikil staðbundin varmaleiðni (kuldabrú), t. d. á skilum húshluta, skilum glugga- eða hurðakarma og veggja, að leitt geti til óeðlilegs hitataps, skemmda (rakaþéttingar) eða annarra óþæginda.

Um frágangsatriði varðandi varmaleiðni vísast til Rb blaðs nr. K. 101.

7.5.8. Við útreikninga skal litið á veggi, loft og gólf milli einstakra íbúða sem byggingarhluta með k-gildi = 0. Þegar reikna á vegið meðalgildi kólnunartölu fyrir útveggi í fjölbýlis- eða raðhúsaíbúð, sbr. 1.2. og 1.4., skal millimilliveggur milli íbúða reiknaður sem útveggur með k = 0.

7.5.9. Byggingarnefnd getur krafist sérteikninga og útreikninga vegna hönnunar á varmaeinangrun sérstaklega vandasamra mannvirkja, s.s. frystiklefa, sundlauga o. þ. h. bygginga, þar sem nauðsyn er að halda hita og rakaflæði innan tiltekinna marka, svo og vegna ýmissa frágangsatriða, s.s. þéttinga milli eininga í einingahúsum, frágangs á raka- og vindvörnum í þökum, frágangs á útloftunarraufum vegna útloftunar þaka, útveggja, gólfa eða annarra byggingahluta.

7.5.10. Útveggir skulu þannig hannaðir og byggðir, að ekki myndist skaðleg rakaþétting eða hrím inni í veggnum eða á innra byrði hans. Fyrir útveggi úr tré eða trjákenndum efnum eru þessar kröfur að jafnaði uppfylltar, ef heppilegri rakavörn (álþynnu, plastþynnu) er komið fyrir á þeirri hlið einangrunarinnar, sem heitari er. Rakamótstaða skal vera a. m. k. 100 PAM.

7.5.11. Á alla opnanlega glugga, svalahurðir og útihurðir skal setja þéttilista, svo unnt sé að hafa lágmarksstjórnun á loftskiptum í viðkomandi rýmum. Á þetta við um allt íbúðarhúsnæði og annað húsnæði þar sem gerðar eru álíka kröfur um hita- og rakastig.

7.5.12. Þök og þakvirki.

7.5.12.1. Þök skulu þannig hönnuð og byggð, að ekki komi til skaðlegrar rakaþéttingar í þakvirkinu eða á innra byrði þess.

7.5.12.2. Á þökum úr timbri eða trjákenndum efnum skal komið fyrir útloftunarraufum, þannig staðsettum, að jöfn útloftun sé yfir efra byrði þakeinangrunar.

7.5.12.3. Stærðir útloftunarraufa séu 500—1500 mm² á hvern m² þaks. Neðri mörkin gilda, ef þak er klætt með borðum og undirlagspappa undir báruðum

málmplötum. Efri mörkin gilda, ef þak er þéttklætt með rakaþolnum plötum með eða án undirlagspappa undir báruðum málmplötum eða fyrir pappaklædd þök. Útloftunarraufar skulu þannig úr garði gerðar, að ekki geti skafið snjó um þær inn undir þakið.

7.5.12.4. Á innra byrði þakeinangrunar skal komið fyrir rakavarnarlagi, (álþynnu, plastþynnu). Rakavarnarlagið skal vera heilt og skal raflögnum og öðrum lögnum komið fyrir neðan þess, verði því við komið. Rakamótstaða rakavarnarlags skal vera yfir 500 PAM, sem 0.2 mm polyethyleneplastdúkur og álþynnur uppfylla.

7.5.12.5. Ef þakeinangrun er úr steinull eða glerull, skal hún varin að ofan með vindþéttum pappa, en ekki rakaþéttum, með PAM-gildi mest 20, t. d. bylgjupappa.

7.5.13. Jafnan skal komið fyrir manngengum loftlúgum, svo unnt sé að komast upp í þakrýmið til viðgerða og eftirlits. Lúgan skal þannig úr garði gerð að hún rýri ekki brunaþol viðkomandi byggingarhluta, (a. m. k. B 30).

7.5.14. Við endurbyggingu íbúðarhúsa eða endurnýjun á einstökum þáttum þeirra, t. d. gluggum, skal leitast við að ná þeim kólnunartölum, sem tilgreindar eru í 7.5.2.

7.6. Rakaeinangrun.

7.6.1. Byggingar skulu þannig hannaðar og byggðar, að hlutar þeirra verði ekki fyrir skaðlegum áhrifum af völdum úrkomu, slagregns, snjóa, kraps, yfirborðsvatns, grunnvatns, jarðraka, byggingarraka, þéttivatns eða loftraka, og rakaeinangrun þannig gerð, að sköpuð séu fullnægjandi heilbrigðis- og hollustuskilyrði.

7.6.2. Yfirborðsvatn og þerrilögn.

7.6.2.1. Landi skal halla frá byggingum, nema fullnægjandi ráðstafanir séu gerðar til að leiða burt yfirborðsvatn eða jarðvatn.

7.6.2.2. Ef fylling undir gólfplötu er ekki sjálfþerrandi, skal komið fyrir lagi, sem rýfur hárpípusog jarðraka undir plötunni, t. d. 150 mm þykku lagi af þjappaðri möl með minnstu kornastærð ($D_{10} > 1.0$ mm).

7.6.3. Kjallarar og skriðrými.

7.6.3.1. Neðsta gólf og kjallaraveggir skulu þannig hannaðir og byggðir, að vatn og raki geti ekki komist inn.

7.6.3.2. Kjallaraveggir og undirstöður neðan jarðvegsyfirborðs skulu varðir að utan gegn raka og vatni.

7.6.3.3. Ef neðsta gólf verður undir grunnvatnsyfirborði, skal á teikningum gerð sérstök grein fyrir rakavörnum fyrir undirstöður og gólfplötu.

7.6.3.4. Hæðarskil eða gólf yfir skriðrými skulu þannig hönnuð og byggð, að ekki komi til óþæginda eða skemmda af völdum raka í gólfinu.

7.6.3.5. Skriðrými skal útbúið með rottuheldum loftristum á undirstöðum eða kjallaraveggjum. Loftristar skulu vera á 5 metra bili, þó minnst 2 á hverjum vegg. Þær skulu vera a. m. k. 150 cm² og neðri brún a. m. k. 100 mm yfir jörð. Á milliveggi í skriðrými skal setja loftgöt, a. m. k. jafnstór. Ef hæðarskil eru úr steinsteypu, má fækka loftristum um helming. Þó skulu ætíð vera ristar nálægt hornum hússins.

7.6.3.6. Í skriðrýmum skal jafnan komið í veg fyrir jarðraka með því að steypa a. m. k. 800 mm þrifalag eða leggja 0.20 mm polyethylene-plastþynnu beint á jörðina undir gólfplötunni. Plastdúkinn skal festa vel niður.

7.6.4. Gólf á jarðfyllingu.

7.6.4.1. Sé moldarjarðvegur eða annar ónothæfur jarðvegur í grunni, skal skipt um jarðveg. Gólf skulu hönnuð og gerð á vel þjappaðri malar-, hraun- eða sandfyllingu, þannig að ekki sé hætta á sigi. Skal þannig gengið frá landi umhverfis húsið, að vatn geti ekki flætt inn undir fyllinguna. Ef grunnur hvílir ekki á frostþolnu fyllingarefni, skulu undirstöður ná það langt niður fyrir endanlegt jarðvegsyfirborð, að frost nái ekki að lyfta þeim.

7.6.4.2. Undir gólf á fyllingu skal setja lag, sem rýfur vatnssog af völdum hárpípukrafts. Ef byggingarlandið er ekki sjálfþerrandi, skal setja þerrilögn umhverfis húsið. Sleppa má þerrilögn umhverfis hús, ef gólfið er í meira en 300 mm hæð yfir jörð, og landi hallar frá húsinu.

7.6.4.3. Í gólfum á fyllingu skulu öll efni önnur en gólfyfirborð vera ólífræn eða varanlega varin gegn fúa og sveppum. (t. d. gegnvarið timbur). Gólflektur skulu skildar frá undirlagi með rakastöðvandi millilagi (tvöföldum tjörupappa). Gólflektur skulu vera úr þrýstivörðum viði eða viði vörðum með fúavarnarefnum. Efni í gólfum, sem eru viðkvæm fyrir raka, skulu varin að neðan með rakastöðvandi lagi, t. d. með polyethylene-plastþynnu.

7.6.4.4. Við hönnun gólfa þar sem búast má við mikilli bleytu, s.s. í frystihúsum, þvottahúsum og sundstöðum, skal þess gætt að nota ekki gólfefni, er valda slysahættu vegna hálku.

7.6.5. Útveggir.

7.6.5.1. Útveggir skulu þannig hannaðir og byggðir, að ekki komist raki eða vatn utanfrá í gegnum veggina.

7.6.5.2. Varðandi rakaþéttingu og hrímmyndun vísast til 7.5.10.

7.6.5.3. Milli útveggja úr hárpípusogandi efnum og undirstöðu skal setja trausta rakasperru í a. m. k. 150 mm hæð yfir jörð. Útveggir og undirstöður skulu þannig gerð í allt að 150 mm hæð yfir jörð og 100 mm yfir garðsvölum, að ekki komi til tjóns af völdum raka frá jörðinni eða svölunum.

7.6.6. Þök.

7.6.6.1. Þök skulu þannig hönnuð og byggð, að þau séu þétt fyrir regnvatni, slagregni, krapavatni og snjó. Jafnan er skylt að gera sérteikningar af frágangi þaka og þakrenna, sbr. 3.3.1. Sbr. einnig Rb blöð 26 og 27.

7.6.6.2. Á þökum skulu jafnan vera þakrennur úr vönduðu efni s.s. áli, plasti, galvaniseruðu járni eða kopar. Þær skulu þannig hannaðar og gerðar, að ekki sé hætta á að þær fyllist af krapi og klaka og valdi flóði undir þakklæðningu í leysingu, sbr. Rb blað 27.001.

7.6.6.3. Niðurföll, sem ganga út í gegnum útvegg, eða niður úr þaki, skulu þannig hönnuð og gerð, að ekki sé hætta á að þau stíflist af krapi eða klakamyndun

Niðurföll inni á húsi skulu þannig hönnuð og gerð, að ekki komi til rakaþéttingar við þau. Þakvatn skal leitt í holræsi.

7.6.6.4. Þar, sem sérstaklega stendur á og þar, sem hætta er á miklum snjóalögum, getur byggingarnefnd heimilað, að þakrennur séu úr steinsteypu. Sérteikningar skulu gerðar af slíkum þakrennum, og skal vandað til frágangs á þeim eftir því sem kostur er.

7.6.6.5. Byggingarnefnd getur krafist, að settar verði upp snjógrindur á bröttum þökum tveggja hæða húsa eða hærri, eða yfir inngöngum þeirra.

7.6.6.6. Varðandi rakaþéttingu í þakvirkjum og útloftun þaka vísast til 7.5.12.

7.6.6.7. Þakefni skal valið í samræmi við þakhalla í hverju tilviki. Minnsti þakhalli fyrir ýmis þakefni er gefinn í töflu 7.6.6.7.

Tafla 7.6.6.7.

Þakefni	minnsti gráður°	þakhalli h:l
Bárujárn:		
Báraðar málmplötur á undirþaki úr borðum eða vatnsþolnum plötum með undirlagspappa	14°	1:4
Málmplötur á undirþaki með		
a) einföldum fals	11°	1:5
b) tvöföldum fals	4°	1:15
Þakpappi:		
þrefaldur		1:50

Um útfærslu á deilum og lögn þakefna skal farið eftir Rb blaði nr. 47—102.

Ef þakefni er lagt í óslitnum lengjum og vandlega gengið frá mæni og þversamskeytum, eða ef um geymsluhús eða verksmiðjuhús er að ræða getur byggingarnefnd heimilað frávik frá ákvæðum í töflu 7.6.6.7. um lágmarksþakhalla.

7.6.6.8. Að jafnaði skal nota kambsaum í þakneglingar og skulu þéttleiki og stærðir nagla tekin fram á sérteikningum.

7.6.7. Baðherbergi, salerni o. fl.

7.6.7.1. Gólf í baðherbergjum og þvottaherbergjum skulu vera vatnsheld og með gólfniðurföllum. Niðurföll skulu tengjast lögnum hússins þannig, að kranavatn renni í gegnum vatnslás niðurfallsins. Um nánari frágang vísast til Rb blaðs ....

7.7. Loftgæði, loftræsting.

7.7.1. Loftgæði í hverju rými skal vera í samræmi við notkun og ávallt þannig, að gætt sé heilbrigðis- og hollustuskilyrða.

7.7.2. Komið skal í veg fyrir, að gufur og efni, sem gefa frá sér óþægilega lykt eða eru heilsuspillandi, geti dreifst innan viðkomandi rýmis eða úr einurými í annað.

7.7.3. Loftstreymi milli rýma skal ætíð vera frá því rými þar, sem minni loftmengun er, til þess rýmis þar sem meiri loftmengun er.

7.7.4. Ekki er heimilt að hleypa daunillum eða heilsuspillandi gufum út í andrúmsloftið í þeim mæli, að vistfræðileg vandamál skapist. Skal í þessu efni gætt ákvæða heilbrigðisreglugerðar um loftmengun.

7.7.5. Loftræsting skal þannig úr garði gerð, að orkueyðsla vegna hennar verði stillt í hóf. Sjálfsogandi loftræsting skal að jafnaði gerð með loftrás upp úr þaki.

7.7.6. Stærð og gerð loftrása.

7.7.6.1. Fyrir íbúðarhúsnæði eru gerðar eftirfarandi kröfur, bæði fyrir sjálfsogandi og vélknúnar loftrásir.

Tafla 7.7.6.1. Herbergi	sjálfsog. loftrás cm^2	vélknúin útblástur m^3/h.	Loftinntak, (loftinnblástur)
Íbúðarherbergi			Opanlegur gluggi.
Íbúðarherb. í íbúð með eina gluggahlið	200	80	Opanlegur gluggi.
Eldhús $7m^2$ eða meira	200	80	Opanlegur gluggi.
Eldhús minna en $7m^2$	150	60	Opanlegur gluggi eða í gegnum annað herbergi
Baðherbergi	150	50	Opananl. gluggi minnst 0.2 m^2 eða stillanlegur loki með 100 cm^2 opnun í hurð eða vegg til aðlægs herbergis
Salerni	100	40	Sama og baðherbergi
Stigahús með glugga á vegg			Opanlegur gluggi minnst 0.2 m^2
Stigahús án glugga á vegg	225	60	Neðst í stigahúsi, 225 cm^2
Þurrkherb. eða þvottahús fyrir 3 íbúðir eða fleiri	200	80	Opanlegur gluggi 150 cm^2 eða undir hurð að öðru herbergi með sömu opnun út, sem ekki er hægt að loka að fullu.
Þurrkherb. eða þvottahús fyrir færri en 3 íbúðir	150		Opnanlegur gluggi.
Kyndiklefi			Ólokanleg útiloftrist eftir stærð kynditækja.
Sorpgeymsla án sorprennu	150	60	Rottuheld rist út, opnun 75—100 cm^2
Sorprenna	700 yfir efsta inntaki	150+10 fyrir hverja hæð	Rottuheld rist út, opnun 25% af loftrás
Lyfta	1% af flatarm.	30 fyrir m^2 lyftunnar	
Kjallararými	0.5% af flatarm.		

7.7.6.2. Stærðir töflunnar miðast við rétthyrndar loftrásir og má hlutfall milli lengdar og breiddar ekki vera meira en 2:1 og minnstu mál á hvorn veg 100 mm.

7.7.6.3. Flatarmál loftrása má minnka um 25%, ef stokkar eru sívalir.

7.7.6.4. Salernum, baðherbergjum, geymslum og öðrum herbergjum, sem ekki liggja að útvegg, skal jafnan séð fyrir nægilega góðri loftræstingu.

7.7.6.5. Í loftrásum skal vera óbrennanlegt efni, t. d. 0.7 mm galv. plötujárn og skal einangrun þeirra vera óbrennanleg.

7.7.6.6. Loftrásir skulu hafa þétt samskeyti og má krefjast þess, að þau séu þrýstiprófuð.

7.7.6.7. Loftrásir, sem ganga gegnum óeinangruð rými, skal einangra með óbrennanlegri einangrun. Um stærð og gerð loftrása, sjá 7.4. í brunamálareglugerð.

7.7.6.8. Ristar, sem kunna að vera settar á loftrásir, mega ekki minnka loftstreymið meira en 20%.

7.7.6.9. Allar loftrásir skulu ná minnst 30 cm upp fyrir þak. Ofan á þeim skulu vera hettur. Ef loftrásir eru vélknúnar, má sameina þær yfir efstu plötu gegnum þak.

7.7.6.10. Loftrásir frá eldhúsum skal vera hægt að hreinsa á auðveldan hátt.

7.7.6.11. Í stað loftrása frá eldhúsi er heimilt að hafa vélknúinn útblástur gegnum útvegg.

7.7.6.12. Loftrásir, ætlaðar til að flytja eim frá „grill"-stöðum og öðrum slíkum þar, sem matseld fer fram á svipaðan hátt, skulu ganga órofnar upp fyrir þak, eða beint út um útvegg þar, sem slíkt þykir henta. Þær skulu vera A 30 og þannig gerðar, að auðvelt sé að hreinsa þær. Þær skulu búnar eldvarnarlokum eða slökkvikerfi, svo eldur geti ekki borist inn í loftrásina frá pottum o. þ. h.

7.7.7. Um loftræstingu annars húsnæðis en íbúðarhúsnæðis fer eftir kröfum byggingarfulltrúa og heilbrigðisfulltrúa í hverju tilviki.

7.7.8. Á bifreiðaverkstæðum og öðrum vinnustöðum þar, sem hætta er á verulegri loftmengun, skal, í samráði við heilbrigðisyfirvöld, gera sérstakar ráðstafanir um viðeigandi útloftun.

7.8. Heilbrigðisákvæði.

7.8.1. Um atriði, er varða heilbrigði og hollustuhætti, fer eftir lögum nr. 12/1969 um hollustuhætti, heilbrigðisreglugerð og ákvæðum annarra laga og reglna um hollustuhætti sem heilbrigðisnefndum ber að sjá um framkvæmd á.

7.8.2. Efni, sem notuð eru í byggingum, mega ekki vera skaðleg eða gefa frá sér skaðleg efni eða gufur í þeim mæli, að valdið gæti vistfræðilegum vandamálum að mati Heilbrigðiseftirlits ríkisins, sem setur nánari reglur þar um.

7.8.3. Byggingarnefnd/byggingarfulltrúi og heilbrigðisnefnd/heilbrigðisfulltrúi skulu hafa samvinnu um þau mál, sem snerta sameiginleg verksvið þeirra.

7.8.4. Sveitarstjórn getur kveðið nánar á um samstarf þessara aðila og að fenginni umsögn heilbrigðisnefndar og Heilbrigðiseftirlits ríkisins ákveðið að byggingarfulltrúi hafi fyrir hönd heilbrigðisnefndar eftirlit með því, að ákvæðum um umgengni, þrifnað, aðbúnað, hollustuhætti og öryggi sé framfylgt á og við byggingarvinnustaði.

8. kafli.

Tæknibúnaður.

8.1. Leiðslur, lagnir og fylgibúnaður. Ákvæði um leiðslur og lagnir ná til frárennslislagna, neysluvatnslagna, slökkvilagna, hitalagna, loftræsilagna, raflagna, lagna vegna síma, dyrasíma, útvarps, sjónvarps, reykskynjara, kælilagna, gaslagna, olíulagna, reyklagna (reykháfa), gufulagna, sorplagna, auk fylgibúnaðar ofangreindra lagna.

8.1.2. Um frárennslislagnir gilda ákvæði ÍST 65 og ÍST 68.

8.1.3. Um vatnslagnir, þ. e. neysluvatns- og hitakerfislagnir gilda ákvæði ÍST 67.

8.1.4. Um ofna fyrir miðstöðvar og hitaveitukerfi gilda ákvæði ÍST 69.1.

8.1.5. Um raflagnir gilda ákvæði ÍST 117 og reglugerðir viðkomandi rafveitna og Rafmagnseftirlits ríkisins.

8.1.6. Um tákn og teikningar gilda eftirfarandi staðlar:
1. Um tækniteikningar ÍST 60.
2. Um raflagnatákn ÍST 117.
3. Um tákn fyrir hreinlætis-, hita- og loftræsilagnir ÍST 64.

8.1.7. Leiðslur og lagnir í byggingum og í nánd við þær skulu þannig hannaðar og fyrir komið, að þær valdi ekki röskun á burðarþoli grunns og byggingar.

8.1.8. Leiðslur og lagnir skulu þannig hannaðar og fyrir komið, að þær rýri ekki brunaþol bygginga né skapi eldhættu. Vísast í því sambandi sérstaklega til kafla 7.4., 7.9. og 8. í brunamálareglugerð.

8.1.9. Leiðslur og lagnir skal verja gegn frosti eftir því sem þörf krefur.

8.1.10. Leiðslur og lagnir skulu þannig hannaðar og fyrir komið, að þær fullnægi skilyrðum 7.4.8. um hávaðastig af völdum tæknibúnaðar.

8.1.11. Leiðslur og lagnir skulu þannig hannaðar og fyrir komið, að ekki komi til ónauðsynlegrar orkueyðslu, en samt sé aðgangur til hreinsunar og viðgerða án þess að brjóta þurfi gólf eða veggi.

8.1.12. Leiðslum og lögnum, sem hengdar eru neðan í loft í kjallara eða tilsvarandi rými, skal þannig fyrir komið, að undir þær sé a. m. k. 1.9 m hæð frá gólfi.

8.1.13. Ekki má hylja úttektaskyldar lagnir, s.s. frárennslislagnir og vatnslagnir, nema með samþykki byggingarfulltrúa, sbr. 4.11 og 4.12.

8.1.14. Þar, sem holræsi er ekki fyrir hendi, skal gerð rotþró eða tilsvarandi hreinsunarmannvirki, sem sýnd skulu á holræsauppdráttum og viðurkennd af heilbrigðisnefnd eða Heilbrigðiseftirliti ríkisins.

8.1.15. Yfirborðshiti ofna má ekki vera hærri en 80°C.

8.1.16. Hitastig heits neysluvatns má ekki vera yfir 80°C.

8.1.17. Á almenningsbaðstöðum má heitt kranavatn eða steypiböð ekki fara upp fyrir 50°C.

8.1.18. Yfirborðshitastig lagna og leiðslna, sem liggja um brennanlegt efni, má ekki vera hærra en 80°C. Verði ekki hjá því komist, að lagnir með hærri hita en 80°C liggi um brennanlegt efni, skal gera viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir brunahættu eða rýrnun einangrunarefnisins.

8.1.19. Raflagnir.

8.1.19.1. Um raflagnir gildir ÍST 17.

8.1.19.2. Þegar um er að ræða byggingu til atvinnurekstrar, samkomuhús eða annars konar hús, sem ætla má að þurfi mikla raforku, þar á meðal íbúðarhús með fleiri íbúðum en 24, skal sýna á uppdrætti, hvar koma megi fyrir á lóð eða í húsi rafmagnsspennistöð, er fullnægi kröfum viðkomandi raf-

veitu. Heimilt er að víkja frá þessu, ef fyrir liggur vottorð rafveitunnar um, að slíks sé ekki þörf.

8.1.19.3. Raflagnir og staðsetning aðaltöflu skulu vera í samræmi við fyrirmæli og reglugerðir Rafmagnseftirlits ríkisins, reglum viðkomandi rafveitu og ákvæðum brunamálareglugerðar.

8.1.19.4. Leggja skal pípur fyrir síma- og rafmagnsheimtaugar undir neðstu plötu eða í vegg undir jarðhæð skv. reglum viðkomandi stofnana.

8.1.20. Síma-, útvarps- og sjónvarpsleiðslur.

8.1.20.1. Um síma-, útvarps- og sjónvarpsleiðslur gildir ÍST 117.

8.1.20.2. Símalagnir og lagnir fyrir dyrasíma, brunaviðvörunarkerfi og loftnet skulu sýndar á rafmagnsteikningum.

8.1.20.3. Aðeins skal vera ein útvarps- og sjónvarpsstöng á húsi, er sé sameiginleg fyrir allar íbúðir þess, og skal séð fyrir pípulögnum frá stönginni til allra íbúða hússins. Sýna skal á teikningum hvar útvarps- og sjónvarpsstöng skuli komið fyrir á húsinu.

8.1.21. Sorprennur og sorpgeymslur.

8.1.21.1. Um sorprennur og sorpgeymslur gildir, 6.8 og 6.9, auk 7.9 í brunamálareglugerð.

8.1.21.2. Sorpgeymslur í öðrum húsum en einbýlishúsum skulu vera eldtraustar A60 a. m. k. Aðeins má vera gengt í þær utanfrá. Sama gildir um einbýlishús, að öðru leyti en því, að þar mega slíkar geymslur vera B60.

8.7.21.3. Sorprennur skulu vera eldtraustar A60 a. m. k. Þvermál ops fyrir sorplúgu má ekki vera meira en 250 mm. Hún skal vera með öruggri lokun og þéttingu og úr óbrennanlegu efni. Sorplúga má ekki opnast inn í íbúð nema í einbýlis- og tvíbýlishúsum.

8.1.22. Ekki má geyma umbúðir, efnisafganga eða annað rusl á lóðum, né eldfima vökva inn í húsum, þannig að eldhætta geti stafað af. Allt rusl skal flytja burt daglega, eða geyma í lokuðum ílátum úr járni. Ef eigandi (umráðamaður) fasteignar sinnir ekki fyrirmælum slökkviliðsstjóra um brottflutning ofangreindra efna, getur hann látið fjarlægja það á kostnað eigandans. Ákvæði þessi gilda um öll hús.

8.1.23. Um kyndiklefa, reykháfa, eldstæði og olíugeyma gilda ákvæði 8. kafla brunamálareglugerðar, sbr. einnig 6.6.

8.1.24. Um brunavarnarkerfi, slökkvibúnað, reykskynjara og önnur viðvörunarkerfi, neyðarlýsingu, björgunarop og neyðarútganga gilda ákvæði brunamálareglugerðar.

8.1.25. Byggingarfulltrúi getur sett nánari reglur um tæknibúnað í samráði við hlutaðeigandi veitustofnanir (vatnsveitu, hitaveitu, skólpveitu, rafveitu), slökkvilið, Brunamálastofnun, Heilbrigðiseftirlit ríkisins eða aðrar hlutaðeigandi stofnanir.

8.2. Stigar, lyftur og veggsvalir.

8.2.1. Stigahús og stigar.

8.2.1.1. Úr hverri íbúð skal vera greiður og óhindraður útgangur úr húsinu eða út í stigahús, sem sé eldtraust.

8.2.1.2. Stigahús skal ganga að útvegg og vera loftræst um opnanlegan glugga. Stærð glugga skal miða við sömu reglur og gilda um birtu í íbúðarherbergjum.

8.2.1.3. Í sérstökum tilvikum getur byggingarnefnd þó heimilað aðra staðsetningu stigahúss, enda sé frágangur skv. eftirfarandi reglum:

a) Í fimm hæða húsi eða hærra sé ofanljós minnst 2 m².
b) Í fjögurra hæða húsi sé ofanljós minnst 1.5 m².
c) Í þriggja og tveggja hæða húsi sé ofanljós minnst 1 m².
d) Í verslunar-, skrifstofu og iðnaðarhúsum getur byggingarnefnd leyft, að herbergi sé milli útveggjar og stigahúss, enda sé glerveggur milli herbergisins og stigahússins, og stigahús og herbergi samanlagt sjálfstætt brunahólf A60. Leita skal samþykkis brunamálastjóra í slíkum tilvikum.

8.2.1.4. Ef hús er þrjár hæðir eða meira, skal í stigahúsi gera sérstakar ráðstafanir til reyklosunar, nema opnanlegir gluggar séu á stigahúsinu. Skulu þær vera í því fólgnar, að efst í stigahúsi sé haft op og þannig frá gengið, að út um það megi hleypa reyk. Búnaði til að opna skal komið fyrir á hverjum stigapalli. Opið skal ekki vera minna en 10% af heildarflatarmáli stigahúss þó aldrei minna en 1 ferm. Ef vafi leikur á því, hvað telja skuli til stigahúss í þessu sambandi, ákveður byggingarfulltrúi í samráði við slökkviliðsstjóra, hversu stórt opið skuli vera. Í kjallara og öðru húsrými neðanjarðar, sem eingöngu er notað til geymslu, skulu möguleikar vera á reyklosun (glugga á útvegg eða annars konar). Flatarmál slíks ops skal vera a. m. k. 0.50% af gólffleti. Ef um er að ræða annars konar notkun, fer um flatarmál ops eftir ákvörðun slökkviliðsstjóra.

8.2.1.5. Einn stigi nægir í íbúðarhúsi, sem ekki er stærra en 500 m², enda sé það ekki hærra en 5 hæðir. Ef hús er stærra eða ætlað fyrir skrifstofur, skóla, samkomur eða iðnrekstur, eða einhver önnur afnot, ákveður byggingarnefnd, hvernig haga skuli stigum, gerð þeirra og fjölda. Frá engum stað í húsi má þó vera lengri gangleið en 25 m að stiga eða stigahúsi og sé greiðfært þangað.

8.2.1.6. Í sexlyftum húsum og hærri nægir einn stigi, ef frágangi er hagað á einhvern eftirfarandi hátt:

a) Gengið sé í stiga um svalir, en ekki beint af göngum.
b) Komast megi úr hverri hæð í stigahúsi út á svalir beggja megin stigahússins.
c) Komast megi um eina hlið stigahúss, hvar sem er út á svalir, enda sé breidd svala frá stigahúsi a. m. k. 2.5 m.
d) Komast megi að stiga í öðru húsi um svalir á efstu hæð, þó ekki ofar en 12. hæð.

8.2.1.7. Í íbúðarhúsum skal gerð stiga hagað sem hér segir:

	Lágmarksbreidd	Efni
2 hæðir (ein íbúð)	0.90 m	ekki ákv. kröfur
2 hæðir (tvær íbúðir eða fleiri)	1.10 m	eldtraust efni

Þar sem lyfta er í húsinu, er tekur sjúkrarúm, er heimilt að stigi sé aðeins 0.90 m breiður. Í öðrum húsum en íbúðarhúsum skal breidd stiga háð samþykki byggingarnefndar í hverju tilviki.

8.2.1.8. Ef rishæð er sérstök íbúð, telst hún hæð.

8.2.1.9. Liggi stigi að vegg, skal telja breidd hans frá fulleinangruðum vegg að handriði, en sé handriðið báðum megin, skal telja breidd milli handriða.

8.2.1.10. Ganghæð stiga má hvergi vera minni en 2.20 m. Hvert skref skal vera 610—630 mm. Skrefið er samanlögð hæð tveggja uppstiga og breidd eins þreps. Breidd þreps skal mæla í ganglínu, sem er talin 450 mm frá innri brún handriðs, þeim megin, sem þrep er mjórra, og má aldrei vera minna

en 240 mm, sé hús tvær hæðir, en 260 mm, sé hús hærra. Á hverju þrepi, sem er mjórra en 300 mm, skal vera minnst 40 mm breitt innskot, sem ekki telst til þrepbreiddar í þessu sambandi. Þrepbreidd í snúnum stiga má þó hvergi vera minni en ⅓ þrepbreiddar í ganglínu.

8.2.1.11. Í stiga, sem liggur um fleiri hæðir en eina, skal sama þrepbreidd og þrephæð vera á öllum hæðum. Sé aukastigi settur í hús, þarf hann ekki að fullnægja ákvæðum þessarar greinar, en uppstig má þó aldrei vera meira en 190 mm og framstig eigi minna en uppstig. Sama gildir um stiga innan íbúðar.

8.2.1.12. Gangur að stiga skal vera a. m. k. 1.20 m á breidd. Lengd og breidd stigapalls má ekki vera minni en 1.30 m, sjá þó 8.2.1.7.

8.2.1.13. Séruppdrætti skal gera að stigum og stigahandriðum.

8.2.1.14. Stigar og útitröppur í einbýlishúsum (þar með talin parhús, raðhús og keðjuhús) mega vera úr brennanlegu efni. Í öðrum húsum skulu aðalstigar vera eldtraustir, A60 a. m. k. Stigar í rýmingarleiðum skulu vera í eldtraustum stigahúsum, sbr. 5. kafli í brunamálareglugerð.

8.2.1.15. Stigahús skulu annaðhvort hafa opnanlega glugga á hverri hæð, sem auðvelt er að komast að, eða uppfylla skilyrðin í 5.1.3 og 5.1.4 í brunamálareglugerð.

8.2.1.16. Sé stigahús án opnanlegra glugga á vegg, skal á þaki þess vera reykræsihleri, opnunarflatarmál a. m. k. 1 m². Hann skal vera hægt að opna á auðveldan hátt frá stigahúsi á 1. og efstu hæð. Opnunarbúnaður má ekki vera háður rafmagni. Hann skal merkja greinilega á vegg stigahúss með orðinu „Reykræsing". Búnaður þessi er háður samþykki brunamálastofnunar ríkisins.

8.2.1.17. Í stigahúsi, þar sem ekki er leiðsla með hengjum fyrir brunaslöngur slökkviliðs, skal ljósop stigapípu vera a. m. k. 200 mm breitt, sbr. 5.1.5 í brunamálareglugerð.

8.2.1.18. Í húsum, þar sem gólf efstu hæðar er í meira en 22ja metra hæð yfir jörð (8 hæðir), og annarsstaðar, þar sem stigar slökkviliðs ná ekki til, eða það er að öðru leyti vanbúið til björgunar, skal stigahús vera bæði eldtraust og reykþétt. Þetta merkir að ganga skal í og úr stigahúsi um svalir undir beru lofti. Slík stigahús verða hér eftir nefnd öryggisstigahús. Þetta gildir fyrir allar hæðir án tillits til hæðar yfir jörð. Í slíkum stigahúsum skal ávallt vera vatnslögn, 76 mm í þvermál. Á hverri hæð skal vera T-grein með loka og tengingu fyrir slöngur slökkviliðs. Á jarðhæð skal vera búnaður til að setja leiðsluna undir þrýsting frá dælum slökkviliðs. Hann skal greinilega merktur „slökkvilögn". Tæmikrani skal vera á neðsta punkti leiðslunnar.

8.2.1.19. Öryggisstigahús má aðeins tengja kjallara utanfrá. Í því mega engin eldfim efni vera, nema í stigahandriði.

8.2.1.20. Rýmingarleiðir eru gangar, göngusvæði og stigar, sem hvert í sínu lagi eða saman gera fólki örugglega fært að forða sér frá eldsvoða með því að komast út úr húsi til öruggs staðar.

8.2.1.21. Lyftur og rúllustigar eru ekki rýmingarleiðir.

8.2.1.22. Fjarlægð á milli stigahúsa í sömu rýmingarleið má ekki vera meiri en 50 metrar.

8.2.1.23. Í hringstiga, sem er hluti af rýmingarleið, skal innstig vera a. m. k. 200 mm breitt, 350 mm frá spindli.

8.2.1.24. Rýmingarleiðir skulu vera einfaldar, auðrataðar og greiðfærar. Ganga eða stigahús má ekki nota sem geymslu og ekki má setja þar upp búnað, sem

hindrað gæti umferð. Ef rafmagnstafla er í rýmingarleið, skal hún vera í lokuðum stálkassa.

8.2.1.25. Veggir og loft í göngum rýmingarleiða skulu a. m. k. vera jafngóð og klæðning í flokki 1. skv. brunareglugerð. Í einstaka tilvikum má þó setja klæðningu í flokki 2 á veggi, en aðeins upp í 1.20 m hæð frá gólfi. Ekki má vera holrúm á milli klæðningar og undirlags.

8.2.1.26. Gólfefni í rýmingarleiðum skal vera ákjósanlegt frá brunatæknilegu sjónarmiði. (Sjá brunatæknilegar skilgreiningar í brunamálareglugerð).

8.2.1.27. Gangar, þar með taldir svalagangar, skulu vera a. m. k. 1.30 m breiðir. Í íbúðum skal minnsta breidd ganga vera 1.10 m, ef frá eru taldar forstofur. Þær skulu vera a. m. k. 1.3 m breiðar. Hæðarmun, allt að 35 cm, skal jafna með rampa, halli 1:10, eða minni. Í íbúðum, sem ætlað er að fullnægja kröfum hreyfihamlaðra, skulu gangar ekki mjórri en 1.20 m.

8.2.1.28. Glugga í rýmingarleið, sem er minna en 800 mm yfir gólfi eða tröppu, skal verja með handriði eða á annan öruggan hátt, þó þannig að rýmingarleiðin sé fullnægjandi greiðfær.

8.2.1.29. Hönnun stiga skal gerð í samræmi við 8.2.1. og 8.1.14.—8.1.29. í brunamálareglugerð.

8.2.1.30. Útitröppur skulu að jafnaði gerðar úr steinsteypu, sjá þó 8.2.1.14. Þær mega eigi vera hærri en 1.50 m, nema pallur sé hafður a. m. k. 1 m á lengd og jafnbreiður tröppunum.

8.2.1.31. Þrepbreidd útitrappa skal eigi vera minni en 280 mm og uppstig eigi meira en 180 mm.

8.2.1.32. Á stigum, sem liggja að vegg, skal vera handrið öðrum megin, annars báðum megin, eða ef stiginn er óvenju breiður. Handrið skal vera minnst 800 mm á hæð, mælt lóðrétt upp af þakbrún, og minnst 900 mm meðfram stigaopum, sbr. þó 8.1.34.

8.2.1.33. Sé gluggi eða annað op neðar en 800 mm fyrir ofan stigapall eða þrep, skal séð fyrir handriði eða annarri vörn.

8.2.1.34. Sé stigaop breiðara en 300 mm eða stiginn snúinn, skal handrið vera a. m. k. 1.20 m hátt.

8.2.1.35. Þannig skal gengið frá handriðum, að ekki stafi hætta af, og má ekki vera lengra bil milli lóðréttra rimla en 120 mm. Séu handrið gerð með láréttum rimlum, sem gefa möguleika á klifri barna, skal klæða slík handrið klæðningu í a. m. k. 800 mm hæð.

8.2.1.36. Þar, sem tröppur eða pallur eru innan íbúðar, getur byggingarfulltrúi mælt svo fyrir, að höfð séu handrið.

8.2.1.37. Handrið skal að jafnaði setja öðrum megin meðfram kjallaratröppum, tröppum að útidyrum og öðrum tröppum í aðkomuleiðum að húsum. Slík handrið skulu að jafnaði ekki lægri en 900 mm á hæð.

8.2.1.38. Á veggsvölum skal vera handrið, ekki lægra en 1 m, og fer um gerð eftir 8.2.1.32 og 35, þó má handrið aldrei vera lægra en 1.20 m á 3. hæð húss og ofar. Sé aðalinngangur íbúðar um svalagang, skal handrið eigi vera lægra en 1.20 m.

8.2.2. Lyftur.

8.2.2.1. Í opinberum byggingum, sem eru meira en tvær hæðir, og í íbúðarhúsum, sem eru meira en fjórar hæðir, skulu vera lyftur, er fullnægi minnst eftirfarandi töflu:

Íbúðafj.	2	3	4	5	6
5 hæðir	3F 0.6	3F 0.6	3F 0.6	3F 0.6	3F 0.6
6 hæðir	— —	— —	— —	— —	— —
7 hæðir	— —	— —	— —	— —	— —
8 hæðir	— —	— —	3F 0.7	3F 1.0	4F 1.0
9 hæðir	— —	3F 1.0	3F 1.0	4F 1.0	4F 1.0
10 hæðir	FV 0.6	FV 1.0	FV 1.0	3F 0.6 FV 0.6	4F 0.7 FV 0.7
11 hæðir	FV 1.0	FV 1.0	3F 0.7 FV 1.0	3F 1.0 FV 0.6	4F 0.7 FV 0.6
12 hæðir	3F 0.6 FV 0.6	3F 0.7 FV 0.7	3F 1.0 FV 0.7	4F 1.0 FV 0.7	4F 1.0 FV 1.0
13 hæðir	3F 1.0 FV 0.6	3F 1.0 FV 0.6	4F 0.7 FV 0.7	4F 1.0 FV 0.7	4F 1.0 FV 1.0
14 hæðir	— — — —	3F 1.0 FV 1.0	4F 1.0 FV 1.0	4F 1.0 FV 1.0	— — — —
15 hæðir	3F 1.0 FV 1.0	3F 1.0 FV 1.0	4F 1.0 FV 1.0	4F 1.0 FV 1.0	4F 1.0 FV 1.0
16 hæðir	— — — —	4F 1.0 FV 1.0	— — — —	— — — —	— — — —
17 hæðir	4F 1.0 FV 1.0	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —
18 hæðir	— —	— —	— —	— —	— —

F: fólkslyfta. Talan fyrir framan F sýnir farþegafjölda, er lyftan tekur. — Tölurnar 0.6, 0.7 og 1.0 eru vegalengd sú, er lyftan fer á 1 sek., í metrum. — FV: fólks- og vörulyfta og sé minnsta stærð 2.1×1 m að flatarmáli.

8.2.2.2. Við það skal miða, að lyfta staðnæmist á hverri hæð húss. Þó getur byggingarnefnd samþykkt, að lyfta nái ekki til efstu hæðar eða í kjallara. Lyftur skulu að jafnaði vera sem næst aðkomudyrum.

8.2.2.3. Lyfta skal vera í eldtraustu lyftuhúsi, A60 a.m.k.

8.2.2.4. Greiður aðgangur sé að klefa fyrir lyftuvél, hvort sem hann er í þaki eða kjallara.

8.2.2.5. Vörulyftur, sem aðeins ganga milli tveggja hæða, þurfa ekki að vera í eldtraustum lyftuhúsum, nema önnur hæðin sé þakhæð, og skal þá milli lyftu og þakflatar vera eldtraust efni.

8.2.2.6. Lyftuhús skal loftræsa skv. 7.7.

8.2.2.7. Opum, sem sett eru á lyftuhús í kjallara eða þaki, skal loka með eldtraustum dyrum. Lyftuvélin og hjólabúnaðurinn skulu vera í eldtraustu rúmi, A60 a.m.k.

8.2.2.8. Gera skal séruppdrætti af lyftum og lyftuhúsum.

8.2.2.9. Við hönnun á lyftum og lyftuhúsum skal gætt rýmisþarfa hreyfihamlaðra, sbr. Rb-E2-101, og að flytja megi sjúkling í sjúkrakörfu í lyftunni.

8.2.2.10. Allur umbúnaður á lyftum er háður reglum Öryggiseftirlits ríkisins, enda samþykki slökviliðsstjóri frágang þeirra og umbúnað.

8.2.3. Veggsvalir.

8.2.3.1. Ef hús er meira en tvær hæðir, skulu veggsvalir, a. m. k. 4 m² að stærð, og að jafnaði ekki mjórri en 1.60 m, fylgja hverri íbúð, sem er fyrir ofan fyrstu hæð. Gólf í veggsvölum skal vera vatnsþétt og vatni frá því veitt um niðurfall í frárennsliskerfi hússins. Byggingarnefnd er heimilt að veita undanþágu frá 1. mgr., ef sérstakar ástæður mæla með því.

8.2.3.2. Handrið á veggsvölum og svalagöngum skulu gerð skv. 8.2.1.32—38.

8.2.3.3. Í húsum, sem krafist er öryggisstigahúsa, sbr. 5.1.5 í brunamálareglugerð, skulu íbúðir hafa aðgang að svölum við stigahús um forstofu, sem skal vera eldtraust, A60 a. m. k. Hún skal ekki vera mjórri en 1.50 m. Mesta fjarlægð frá dyrum íbúðar að svölum við stigahús skal vera 10 metrar. Við framangreinda forstofu mega aðeins vera íbúðir, lyfta og svalir við stigahús. Í svalagangshúsum skal hámarksfjarlægð frá íbúðardyrum að stigahúsdyrum vera 15 metrar. Á slíkum húsum skulu einnig vera svalir við allar íbúðir á þeim hliðum hússins, sem ekki hafa svalagang. Aðstaða slökkviliðs til að bjarga fólki skal vera samkvæmt 7.6 í brunamálareglugerð.

8.2.3.4. Gera skal séruppdrætti af svalagöngum og veggsvölum og frágangi þeirra, s. s. af handriðum, milligerðum o. s. frv.

9. kafli.

Ýmis ákvæði.

9.1. Refsiákvæði.

9.1.1. Brot gegn lögum þessum, reglugerð og samþykktum settum samkvæmt þeim, varða sektum, sem renni í sveitarsjóð. Í refsimáli skal gefa sveitarstjórn kost á að koma með endurgjaldskröfu vegna kostnaðar, sem sveitarsjóður hefur haft vegna brotsins.

9.1.2. Ef aðili sinnir ekki fyrirmælum byggingarfulltrúa eða byggingarnefndar innan þess frests, sem sveitarstjórn setur, getur nefndin ákveðið dagsektir, þar til úr verður bætt. Hámark dagsekta er kr. 100 000.00 á dag. Dagsektir renna í sveitarsjóð. Skjóta má slíkum málum til dómstóla. Byggingarnefnd getur látið vinna verk, sem hún hefur lagt fyrir að unnið skuli, á kostnað þess, sem vanrækt hefur að vinna verkið.

Dagsektir og kostnað skv. 1. og 2. mgr. má innheimta með lögtaki.

9.1.3. Ef byggingarframkvæmd er hafin, án þess að leyfi sé fengið fyrir henni, ef byggt er á annan hátt, en leyfi stendur til eða ef bygging er tekin til annarra nota en byggingarnefnd hefur heimilað, varðar það sektum. Ennfremur getur byggingarfulltrúi fyrirskipað stöðvun slíkrar framkvæmdar tafarlaust og fyrirskipað brottnám byggingar eða byggingarhluta. Er lögreglunni skylt að veita byggingarfulltrúa aðstoð við slíkar aðgerðir, ef þörf krefur. Byggingarfulltrúi skal, svo fljótt sem við verður komið, gera byggingarnefnd grein fyrir slíku máli. Hlíti byggingaraðili ekki fyrirmælum byggingarfulltrúa og lögreglu um stöðvun eða brottnám framkvæmda, skal fara með málið að hætti opinberra mála.

Sveitarsjóður á endurkröfu á byggingaraðila á öllum kostnaði, sem hann hefur haft af ólöglegri byggingarframkvæmd, og á sveitarsjóður lögveð fyrir endurgreiðslukröfu sinni í öllu efni, sem komið er í hina óleyfðu byggingarframkvæmd.

9.1.4. Ef hönnuður leggur fyrir byggingarnefnd uppdrátt, þar sem brotið er í bág við ákvæði laga og reglugerða, eða brýtur slíkt ákvæði á annan hátt, getur byggingarnefnd veitt honum áminningu. Hafi byggingarnefnd veitt hönnuði

áminningu, skal hún tilkynna félagsmálaráðherra það. Sama gildir, ef um ítrekað brot er að ræða og ef nefndin telur hönnuð óhæfan til að gera uppdrætti, sbr. 32. gr. laga nr. 54/1978.

9.1.5. Ráðherra getur veitt hönnuði áminningu og við ítrekað brot svipt hann löggildingu um tiltekinn tíma eða fyrir fullt og allt. Áður en ráðherra tekur slíkar ákvarðanir, skal hann leita umsagnar viðkomandi aðila, sem mælt er fyrir um í 12. gr. laga nr. 54/1978.

9.1.6. Ef sá, sem ber ábyrgð á byggingarframkvæmdum, brýtur ákvæði laga, reglugerða eða samþykkta um byggingarmálefni, getur byggingarnefnd veitt honum áminningu.

Ef brot er ítrekað eða alvarlegt, getur byggingarnefnd svipt hann viðurkenningu skv. 33. gr. laga nr. 54/1978.

9.1.7. Með brot á ákvæðum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

9.1.8. Ef hönnuður, iðnmeistari eða byggingarstjóri gerist alvarlega brotlegur í starfi, má dæma hann í sektir.

9.2. Leyfisgjöld.

9.2.1. Fyrir leyfi til að reisa hús eða stækka, skal greiða í sveitarsjóð 60 kr. fyrir hvern teningsmetra af rúmmáli hússins. Botnplata er þó ekki með talin, sbr. ÍST 60.

Gjald þetta skal talið í heilum krónum. Minnsta gjald er 6000 krónur.

9.2.2. Fyrir leyfi til að gera breytingar á húsi skal greiða 6000 krónur í sveitarsjóð og 6000 krónur fyrir hvert leyfi til viðbótar.

9.2.3. Ef byggingarfulltrúi er að óþörfu kvaddur til eftirlits, skal greiða 10 000 krónur í sveitasjóð sem lágmarksgjald.

9.2.4. Byggingarleyfisgjöld verða ekki endurgreidd, þótt leyfi falli úr gildi vegna þess, að það hefur ekki verið notað innan eins árs eða hefur verið fellt úr gildi. Verði leyfi endurnýjað óbreytt, skal greiða fyrir það 6000 krónur. Byggingarfulltrúinn innheimtir öll gjöld samkvæmt þessari samþykkt. En verði vanskil, má hann ekki gefa vottorð um mannvirki, fyrr en gjöld eru greidd.

9.2.5. Gjöld skv. þessum kafla eru miðuð við vísitölu byggingarkostnaðar, er reglugerð þessi öðlast gildi og skulu breytast eftir henni. Ber í því efni að miða við meðalvísitölu ársins á undan.

9.2.6. Gjöld þessi má innheimta með lögtaki.

9.3. Úttekt.

9.3.1. Þegar smíði húss er að fullu lokið, skal byggingarfulltrúi láta í té yfirlýsingu um það, ef húseigandi eða byggingarmeistarar hússins óska þess. Slíkt vottorð má ekki gefa út, nema gengið sé úr skugga um, að fullnægt hafi verið öllum tilskildum ákvæðum um gerð og búnað, sem krafist er fyrir íbúðarhúsnæði og fyrir starfsemi, sé um atvinnuhúsnæði að ræða.

9.3.2. Þegar byggingarfulltrúi gerir úttekt á húsi, getur hann krafist þess, að hlutaðeigandi meistarar séu viðstaddir og hafi samþykkta uppdrætti við höndina. Jafnan á meistari rétt á að vera viðstaddur, er skoðun fer fram.

9.3.3. Ekki má flytja inn í ófullgert húsnæði, eða hefja starfsemi í því nema ákvæðum varðandi hollustu og öryggi sé fullnægt.

9.4. Gildistökuákvæði.

9.4.1. Reglugerð þessi, sem er sett samkvæmt 4. gr. laga nr. 54/1978, tekur gildi 15. maí 1979 og gildir fyrir allt landið. Jafnframt falla úr gildi byggingarsamþykktir og ákvæði annarra reglugerða og samþykkta, er brjóta í bág við reglugerð þessa.

9.4.2. Heimilt er að fresta ráðningu sérstakra byggingarfulltrúa í þeim sveitarfélögum, sem njóta þjónustu byggingarfulltrúa í sveitum, í samræmi við lög nr. 108/1945, og lög nr. 26/1948, fram til ársloka 1985, ef viðkomandi sveitarfélög óska þess, sbr. 37. gr. laga nr. 54/1978.

Reglugerð þessi staðfestist hér með, samkvæmt byggingalögum nr. 54 16. maí 1978, til þess að öðlast gildi þegar í stað.

Félagsmálaráðuneytið, 16. maí 1979.

Magnús H. Magnússon.

Hallgrímur Dalberg.

25. júní 1979. Nr. 293.

REGLUGERÐ

um breyting á reglugerð nr. 53 27. febrúar 1976 um mannflutninga í loftförum.

1. gr.

5. gr. orðist svo:

5. gr.

Sala og neysla áfengra drykkja um borð í loftförum í atvinnuflugi.

5.1. Áfengisneysla um borð í íslenskum loftförum er óheimil, nema starfslið flugrekenda afgreiði það til viðkomandi farþega.

5.2. Flugrekendur sem afgreiða áfengi til farþega sinna skulu skilgreina í flugrekstrarbók með hvaða hætti farþegum sé afgreitt áfengi og einnig hversu mikið hverjum einstökum farþega megi veita á ákveðnum flugleiðum eða á ákveðnum tíma.

5.3. Fugstjóri skal banna farþega að kaupa áfenga drykki eða neyta þeirra um borð í loftfari ef farþeginn að hans mati er svo mikið undir áhrifum áfengis að ætla má að hann geti skert nauðsynlegan aga um borð eða verið öðrum til ama eða tjóns.

5.4. Flugstjóri skal neita að taka um borð farþega, og ber að vísa frá borði farþegum, sem að hans dómi eru svo mikið undir áhrifum áfengis að þeir geti stefnt í hættu öryggi og hindrað reglu um borð.

5.5. Flugstjóri skal fylgjast með að góð regla sé um borð.

2. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt 186. og 188. gr. laga um loftferðir nr. 34 21. maí 1964 og gildir um íslensk og erlend loftför sem íslenskur aðili notar eða ræður yfir, hvar sem þau eru stödd, staðfestist hér með til að öðlast þegar gildi og birtist til eftirbreytni öllum þeim er hlut eiga að máli.

Samgönguráðuneytið, 25. júní 1979.

Ragnar Arnalds.

Birgir Guðjónsson.